

DRAUGAS

PERIODICALS
November 28,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, LAPKRIČIO - NOVEMBER 28, 2000

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11/27/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr.230
Kaina 50 c.

Siūlomas žemės ūkio finansavimo projektas

Vilnius, lapkričio 27 d. (BNS) — Lietuvos valstiečių partijos (LVP) atstovai Seime antradienį teiks parlamentarams svarstyti Žemės ūkio finansavimo strategijos įstatymą. Pasak LVP parlamentarų, įstatymo projektu siekiama patikslinti, kokios sritys turėtų būti finansuojamos iš žemės ūkiui skirtų lėšų.

1994 metų Žemės ūkio ekonominių santykių valstybinio reguliavimo įstatyme buvo nustatyta, kad nacionalinei žemės ūkio plėtojimo programai ir žemės ūkio santykių valstybinio reguliavimo priemonėms įgyvendinti, maisto produktų valstybiniam rezervams sudaryti, melioracijai, rūgščių dirvoms korekciniai kasmet skiriama 10 proc. nacionalinio biudžeto išlaidų.

Keturių Seimo narių, Valstiečių partijos atstovų teikiama projekte nurodyta, jog „išlaidos, skirtos žemės ūkio mokslui, žemės reformos finansavimui bei paskolų garantijų fondo lėšos negali būti priskiriamos žemės ūkio finansavimui“. Valstiečių partijos pirmininko ir Seimo pirmi-

ninko pavaduotojo Ramūno Karbauskio teigimu, nuo 1994 metų Finansų ministerija ir Seimo kaimo reikalų komitetas ginčijasi dėl žemės ūkio finansavimo sąvokos, todėl ją būtina patikslinti. Be to, Žemės ūkio finansavimo strategijos įstatyme pakartojama 1994 metų įstatymo nuostata, patikslinanti, jog žemės ūkiui vyriausybė turi skirti ne mažiau kaip 10 proc. nacionalinio biudžeto išlaidų.

Jei Valstiečių partijos atstovų siūlomas įstatymo projektas būtų priimtas, vyriausybė būtų įpareigota skirti tokį finansavimą iki tol, kol Lietuva įstotų į Europos Sąjungą. Tai būtų dar vienas įstatymas, įtvirtinantis „procentinį“ biudžeto sudarymo principą.

Žemės ūkio finansavimo strategijos įstatymo projektą teikia Seimo nariai Antanas Baura, Edvardas Karečka, Ramūnas Karbauskis ir Viktoras Rinkevičius.

Seimas antradienį turės apsispręsti, ar po pateikimo priimti tolimesniais šio įstatymo svarstymui.

Valdas Adamkus lankėsi Vokietijoje

Vilnius, lapkričio 24, 27 d. (BNS) — Savo penkių dienų darbo vizito Vokietijoje metu Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus buvo susitikęs su Vokietijos Bundestago pirmininku Wolfgang Thierse, su kuriuo aptarė euroatlantinius integracijos procesus, politinius pokyčius Lietuvoje bei santykius su Rusija.

Bundestago pirmininkui pasidomėjus, ar euroatlantinė integracija turėtų įtakos Lietuvos santykiams su Rusija, V. Adamkus užtikrino, kad Lietuvos būsimoji narystė tiek ES, tiek NATO nepakeistų draugiškų santykių su kaimynine šalimi. W. Thierse paklausus, kodėl spalį vykusius rinkimus pralaimėjo konservatoriai ir kokios politinės jėgos atėjo į valdžią, V. Adamkus išreiškė nuomonę, jog konservatorių pralaimėjimas susijęs su pablogėjusia ekonomine būkle, tačiau užtikrino, kad dabartinė valdantieji naujosios politikos koalicija tęs užsienio politiką ir sieks integracijos į ES ir NATO.

Vienam didžiausių Vokietijos dienraščių „Süddeutsche Zeitung“ V. Adamkus teigė, jog esą tvirtai įsitikinęs, kad 2002 metais Lietuva bus pakviesta į NATO. Lietuvos prezidento nuomone, NATO plėtros procesą „vairuoja“ JAV, kurios labai aiškiai yra išsakydusios savo pageidavimą dėl sąjungos plėtros. Prezidentas nesutiko su teiginiu, kad Baltijos valstybių priėmimas provokuoja Rusiją, bei pridūrė, jog „tas, kas taip kalba, gyvena praieityje“.

Susitikime su Miuncheno apylinkių lietuviu V. Adamkus aptarė aktualius šiandienos Lietuvos reikalus, atsakė į klausimus apie ekonominę padėtį, pensijų reformą, jaunimo išvykimo dirbti į užsienį problemas, pilietybės suteikimą.

Lietuvos prezidentas taip pat apsilankė technologijų universitete „Giesecke & Dev-

rient GmbH“, besispecializuojančiame banknotų ir vertybinių popierių spausdinime, kortelių ir asmenų pažymėjimų gamyboje. Įvyko susitikimas ir su vienos didžiausių finansines paslaugas teikiančių įmonių „Munchener Ruckversicherungs-Gesellschaft“ valdybos nariais. Ši įmonė yra antros pagal dydį Lietuvos draudimo bendrovės „Drauda“ savininke. V. Adamkus taip pat lankėsi Europos aeronautinės gynybos ir erdvės bendrovėje, kuri yra viena iš trijų stambiausių pasaulio oro erdvės pramonės kompanijų. Bendrovė specializuojasi sraigtasparnių, komercinių bei karinių lėktuvų, valdomųjų raketų bei kosminių palydovų gamyboje.

• **Miunchenas**, lapkričio 27 d. (Elta) — Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus mūsų šalies ekonomiką pristatė Miuncheno ir Aukštutinės Bavarijos pramonės ir prekybos rūmų organizuotoje Lietuvos ir Vokietijos verslo kontaktų biržoje. Pramonės ir prekybos rūmų prezidentas dr. Claus Hipp aptarė Lietuvos ir Bavarijos verslininkų bendradarbiavimo galimybes. C. Hipp nuomone, abiejų regionų ekonominių ryšių potencialas nėra iki galo išnaudotas.

• **Pasak „Lietuvos ryto“**, susitikime su V. Adamkumi, Vokietijos pramonės ir prekybos rūmų asociacijoje dalyvavo 22 Lietuvos verslininkai ir 100 Vokietijos ekonomikos ministerijos bei atskirų žemių pareigūnų, taip pat grupė Vokietijos verslininkų. Tarp jų buvo tokių bendrovių kaip „Preussag“, „Schering“, „BLG Consulting“, „Bundesdruckerei“ atstovų. Susitikime taip pat dalyvavo Vokietijos ambasadorius Lietuvoje Detlof von Berg siūlė importuoti į Vokietiją daugiau avienuos, skirtus Berlyno musulmonams, taip pat kitų lietuviškų maisto produktų.

Lapkričio 25-ąją Nacionalinėje filharmonijoje vyko ketvirtoji Lietuvos muzikų šventė – „Didysis muzikų paradas 2000“, kurioje dalyvavo rekordinis atlikėjų skaičius – daugiau nei 400. Be solistų, – instrumentininkų ir vokalistų, programos muzikos maratonui buvo parengę keturi orkestrai, du chorai, aštuoni kameriniai ir du džiazo ansambliai. Šventės rengėjai – Lietuvos muzikų sąjunga, Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija. Didysis remėjas – „Lietuvos telekomas“. Gediminas Žilinskas (Elta) nuotr.

Nusižudė buvęs Panevėžio policijos vadovas

Panevėžys, lapkričio 27 d. (BNS) — Panevėžyje, kaip įtariama, nusižudė buvęs Panevėžio policijos vadovas Vladimiras Kudijanovas. Manoma, kad 50-metis V. Kudijanovas nusisūvė savo namuose šūviu iš vardinio pistoleto.

Pasak Policijos departamento atstovo spaudai, buvusio komisaro žmona apie 15 val. paskambino Panevėžio miesto vyriausiojo policijos komisariato (VPK) budėtojams ir pranešė, kad negali patekti į savo butą Dainavos gatvėje. Į pagalbą naujagys policijos ekipažas nutarė, kad buto durys užrakintos iš vidaus. Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnai išdaužė lango stiklą ir pateko į vidų. Virtuvėje ant grindų buvo rastas V. Kudijanovo lavonas su šautine žaizda galvoje. Šalia buvo rastas vardinis pistoletas „ČZ 75C“, kurį 1997 metų spalio 1

dieną tuometiniam Panevėžio vyriausiajam policijos komisariui įteikė tuometinis vidaus reikalų ministras Vidmantas Ziemelis. Vardinio ginklo V. Kudijanovas buvo apdovanotas už pavyzdinę tarnybą.

Praėjusį penktadienį vietos dienraštyje buvo paskelbtas pranešimas, neva buvęs Panevėžio policijos vadovas knygyne bandė pavogti knygą. Tiriama, ar ši informacija nepastūmėjo buvusio pareigūno į savižudybę.

V. Kudijanovas Panevėžio policijai vadovavo pora metų — nuo 1997 metų sausio 17 dienos iki 1999 metų spalio 19 dienos. Pernai jis buvo išleistas į pensiją. Iki paskyrimo į Panevėžį V. Kudijanovas dirbo Šilutės rajono policijos komisariato komisaru. Pastaruoju metu V. Kudijanovas dėstė Kauno technologijos universiteto Panevėžio filiale.

Nepritaria visiškam darbo santykių liberalizavimui

Vilnius, lapkričio 27 d. (BNS) — Lietuvos darbininkų sąjungos (LDS) Koordinacinė taryba nepritaria vyriausybės siūlymui visiškai liberalizuoti darbo santykius.

Šeštadienį posėdžiavusi LDS Koordinacinė taryba, susipažino su vyriausybės pirmųjų 100 dienų veiklos priemonių plano projektu.

LDS Koordinacinė taryba siūlo, jog darbo įstatymų kodexse darbuotojams turi išlikti teisė į kolektyvines sutartis ir streikus, o Kolektyvinio ginčo įstatyme turi išlikti ginčo sprendimo nuostata. Terminuotos darbo sutartys turi būti reglamentuotos aiškiai nurodant, kokiais atvejais ir kokiame terminu jos turi būti sudaromos. Įstatymuose turi išlikti nuostata,

neleidžiant atleisti profsąjungos nario be profsąjungos sutikimo.

Koordinacinė taryba nepritaria siūlymui keisti valstybinių socialinių draudimo pensijų įstatymą, numatant spartinti pensinio amžiaus pildinimą ir numatant pakeisti valstybinių socialinių draudimo pensijų mokėjimo sąlygas dirbantiems pensininkams.

Kaip pranešė LDS, taryba mano, kad vyriausybė turėtų lygiuotis į Europos Sąjungą ir numatyti galimybę išeiti į priešlaikinę pensiją, tuo tarpu valdininkai, sulaukę pensinio amžiaus turėtų palikti tarnybą. LDS nesutinka su vyriausybės pozicija nemokėti motinystės ir ligos pašalpi, neturintiems būtino darbo stažo.

Tėvynėje pasižvalgius

• **Rusijos visuomeninė organizacija** „Socialistinės orientacijos Rusijos mokslininkai“ („Ruso“) prašo Lietuvos valdžios atstovų nutraukti baudžiamąjį persekiojimą buvusiam prosovietinės komunistų partijos LKP vadui Lietuvoje Mykolui Burokevičiui ir buvusiam LKP centro komiteto ideologui Juozui Jermalačiui, nes jie, šios organizacijos nuomone, esą nuteisti nepagrįstai, o politiniais motyvais. (Elta)

• **Lietuvos darbininkų sąjungos** koordinacinė taryba pareiškė susirūpinimą dėl kriminogeninės padėties Visagino mieste ir pagausėjusių atvejų, kai nužudomi Ignalinos atominės elektrinės darbuotojai. Visagino miesto policijos komisariato duomenimis, per pastaruosius 10 mėnesių Visagine padaryti 469 nusikaltimai. (BNS)

• **Bendrovė „Lietuvos telekomas“** nuo kitų metų pradžios didins vietos telefonų pokalbių kainas gyventojams, tačiau atpigins kitus pokalbius. Vietos pokalbiai užimčiausiomis valandomis brangs nuo 9 iki 12 centų už vieną pokalbį minutę. Bendrovė nustatė 8 centų kainą už vieną pokalbį minutę paprastomis valandomis ir 4 centų tarifą nakties metu vietų dabar galiojantį bendro 5 centų tarifą. Tarp miestinių pokalbių tarifai užimčiausiomis valandomis liks tie patys – 37 centai už minutę. Abonentinis mokestis gyventojams nesikeis ir liks 17 litų per mėnesį. Nuo ateinančių metų pradžios panaikinama nemokama pokalbių valanda šalies gyventojams. (BNS)

• **Darbą pradėjo naujasis** Vilniaus miesto apylinkės prokuratūros vadovas Gediminas Bernotavičius, anksčiau dirbęs Ukmergės rajono apylinkės prokuratūroje. (BNS)

Naujasis centrinių partijos kursą

Vilnius, lapkričio 25 d. (BNS) — Naujasis Centro sąjungos (CS) pirmininkas Kęstutis Glaveckas pirmiausia žada keisti partijos organizacinę struktūrą.

Šeštadienį CS suvažiavimas naujojo partijos pirmininko išrinko K. Glavecką, kuris yra Seimo biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas.

K. Glaveckas buvo vienintelis realus kandidatas į partijos pirmininko postą. Už K. Glavecką kandidatūrą balsavo 339 delegatai, prieš – 15, 25 biuleteniai pripažinti negaliojančiais.

Po partijos pirmininko rinkimų surengtoje spaudos konferencijoje K. Glaveckas žurnalistams sakė, jog pirmiausia bus bandoma šiek tiek pakoreguoti partijos organizacinę struktūrą. „Esant tokiai situacijai, kai partija buvo panaši į Titaniką, atsitrenkę į suvažiavimo rezultatus, ji pradėjo skęsti. Tad mes iš karto keičiame netik kėdes ir žmones, bet ir kursą“, sakė K. Glaveckas. Pasak jo, centristai keičia partijos organizacinę struktūrą, nes mano, kad partijos laimėjimas susijęs su trimis pa-

naui automagistralės „Via Baltica“ ruožai. Atidarius magistralės ruožą Kedainiai-Sitkūnai, kelias iš Panevėžio į Kauną sutrumpėjo apie 10 kilometrų. Naujo magistralės ruožo ilgis – apie 30 kilometrų. Taip pat atidaryta magistralės atkarpa nuo Mauciučių iki Marijampolės, esanti kelyje iš Kauno į Marijampolę. (BNS)

• **Rusijos Valstybės Dūmos** ryšių su Lietuva grupės vadovas Aleksandr Čiujevas jau kitą savaitę ketina susisiekti su panašios grupės Lietuvos Seime pirmininku Algimantu Matulevičiumi ir sudaryti bendrą veiklos planą, pasitarti dėl rusų delegacijos kelionės į Vilnių ir lietuvių atvykimo į Maskvą. Lietuvos Seime parlamentinių ryšių grupė su Rusija yra didžiausia – į ją įrašė daugiau kaip 60 Seimo narių. (BNS)

• **Krašto apsaugos ministerijoje** bus pristatytas popiežiaus Jono Pauliaus II paskirtasis Lietuvos kariuomenės ordinaras vyskupas Eugenijus Bartulis. Kariuomenės ordinaras, turintis diecezinio vyskupo teises ir pareigas, rūpinsis Lietuvos kariuomenėje tarnaujančių katalikų sielovada. Kariuomenės ordinarato kurija bus Vilniuje. Ordinaras skirs generalinį vikarą, kuris bus ir kariuomenės vyriausiasis kapelionas. Į kapeliono pareigas įeis: karinių dalkių rinkymas, Šv. Mišių aukojimas ir vadovavimas kitoms apeigoms, Sakramentų teikimas, tikybos ir dorovės dėstyimas, pokalbių tikybos ir moralės temomis rengimas ir t.t. (BNS)

• **Lietuvoje kitų metų birželį** ketina apsilankyti Tibetos dvasinis vadovas Dalailama. Šią savaitę į Lietuvą atvyko dvasinio lyderio atstovas, kurį pradėjo rengti Dalailamos vizitą. (BNS)

• **Lapkričio 27 d.** Ignalinos atominė elektrinė dirbo maždaug trečdaliu pajėgumo.

• **Vilniuje prasidėjo** seminaras apie nelegalią veiklą, susijusią su branduoliniomis medžiagomis. Remiantis kai kuria informacija, manoma, kad per Baltijos valstybes gali būti nelegaliai pervežamos branduolinės medžiagos. Seminarą rengia Švedijos branduolinių energetikos inspekcija kartu su Lietuvos valstybine atominės energetikos saugos inspekcija. (BNS)

• **Prieš 60 metų** oficiali Popiežiaus stotis – Vatikano radijas pradėjo transliuoti laidas lietuvių kalba. Šios savaitės proga Kauno Pašto, telekomunikacijų ir informatikos muziejuje buvo surengtas vakaras, kuriame dalyvavo Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, poetas Robertas Keturakis, kunigas Robertas Grigas, kultūrininkas Domas Akstinas bei ilgametis Vatikano radijo lietuvių laidų redaktorius monsijoras Vytautas Kazlauskas. Šiuo metu Vatikano radijo lietuviškos laidos palaiko kasdieniškus ryšius su Bažnyčia Lietuvoje, Lietuvos religinė bendruomenė iš Vatikano radijo gauna informaciją apie Popiežių, Šventąjį Sostą ir Visuotinę Bažnyčią. Šiuo metu redaktoriai vadovauja kunigas Virginijus Veilentas. (Elta)

• **Lapkričio mėnesį** Čiurlionio festivalyje Amerikoje dalyvavęs Valstybinis Vilniaus styginių kvartetas Lietuvoje tęsia unikalią jubiliejinio sezono koncertų ciklą „Visi L. van Beethoven styginių kvartetai“. Išpūdinga programa skamba išpūdingoje aplinkoje – senajame Vilniaus arsenale – Taikomosios dailės muziejuje, prie ten veikiančios parodos „Krikščionybė Lietuvos mene“ eksponatų. Tai yra bendras dviejų valstybinių institucijų – Lietuvos filharmonijos ir paroda surengusio Dailės muziejaus projektas. (Elta)

demesį koncentruos į darbą su žmonėmis sprendžiant svarbiausias Lietuvos problemas, kurias centristai visuomet įvardindavo kaip tris pagrindines: kova su nusikalstamumu, ypač narkomanija, valdininkų savivale, mokestinės naštos verslui mažinimą ir efektyvų mokesčių mokėtojų pinigų panaudojimą.

Kęstutis Glaveckas – naujasis Centro sąjungos pirmininkas.

KALENDORIUS

Lapkričio 28 d.: Advento I sekmadienis. Jokūbas, Rimigaudas, Ryšas, Steponas, Valerijonas.

Lapkričio 29 d.: Budvyde, Dautas, Iluminata, Saturnas, Vela.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

NEVALGA IR PERSIVALGA ABI LABAI VIENODOS

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

39 metų motina kalba apie savo 14 metų dukterį, kuri apalpo ir gydytojas sakė, jog ji yra nevalganti — anoretikė. Motina, išgirdusi tuos žodžius, stebėjo savo dukters ir pagalius panašias rankas, jos veidas atrodė susenęs, kaulėtas, nemalonūs. Motinos širdis susmuko, nes ji jautėsi kalta dėl dukters sumenkimo, tik nežinojo, ko ji nepadarė, ko reikėjo. Dukrė buvo geriausia mokinė. Motina netikėjo, kad dukrė kuo nors sunegalauš. Kaip ji galėjo tapti nevalge — tai yra klaida. Kas nors yra sukludęs.

O čia 27 metų vyras, anksti grįžęs iš darbo su geliu puokšte savai žmonai ir pradėjęs atrakinti duris, išgirdo žmonos kuklią baltą: „Palauk, kas ten — tai tu, Petrai, dar neik — palauk“. Vyras išsigando — jis apie blogiausią pagalvojimą ir įsiveržė į butą. Virtuvėje buvo jo žmona Ona. Kelios dešimtys pyragėlių ir pyragų buvo atidarytos ir pusė jų suvalgyta. Saldainių įpakavimo popieriai mėtėsi ant grindų. Saldytuvo durys buvo plačiai pravertos. Šunelis gulėjo ant stalo šalia išlieto pieno, o šalia jo — tirpstantys ledų dėžutės. Žmona piktai jo klausė: „Kodėl tu nepranešei, kad anksti sugrįžai?“ Kiek anksčiau vyras galvojo, rasiąs žmoną su kitu vyru, bet šitokio dalyko netikėjo ir nežinojo, ką daryti su geliu puokšte.

O čia 24 metų kartu viename kambaryje gyvenančioji skundžiasi, kad jai yra vis sunkiau gyventi kartu su Jane. Tai tarsi gyvenimas su dviem skirtingais asmenimis. Pusę laiko Janė gyvena, prisilaikydama vienokio ar kitokio maisto, nuo jo nenutolmdama nei per milimetrą. O tada staugia ji ima valgyti už šešias — taip, kad visas maistas dingsta iš namų. Tada ji niekur neina. Tada ji vargingai atrodo, yra nusiminusi. Ji nuolat kalba tik apie suvalgytą maistą ir kaip gardus jis buvo, ar kaip būtų gera gyventi, mažiau sveriant. Ji galėtų mesti savo 180 svarų svorį. Bet kai ji kiek sumenksta, vėl ima persivalgyti ir tas svyravimas vis kartojasi. „Jane yra mano draugė, bet man to jau gana. Ar yra kas nors, ką aš turėčiau daryti?“

Kai valgio įpročiai virsta valgio netvarka

Aukščiau paminėta motina, vyras ir draugė žinojo, kad kas nors buvo ne taip, kaip reikia. Jie apsakė nenormalų elgesį, kuris juos sirdingina, nes jie aiškiai sirgo valgio netvarka.

Tokios netvarkos ryškiausi elgesiai yra apsiėdimas — obsesija su maistu ir svoriu. Toks apsiėdimas gali reikšti persivalgymu, badavimu, vėmimu, priverstine kompulsyvine mankšta ar kitokia elgsena, kreipiant dėmesį į valgymą ar nevalgymą.

Valgio netvarka nėra vien maisto reikalas

Maisto netvarka negaluoja žmogus serga dar ir psichologiškai, kai tokio sunegalavimo apraiškos nepastebimos pašaliniai stebėtojai.

Džnai yra sunku pasakyti, kas serga ir kas neserga valgio netvarka. Dabartiniais laikais sunku surasti jaunuolę ar moterį, kuri nesirūpintų savo

svoriu, kada aplink daugelis dabar prisilaiko dietos, pasninkauja, sportuoja ir kreipia dėmesį į valgių ir svorį.

Tik žvilgtelėjus į moterų žurnalų viršelius ir matysime nepermaldausią dėmesį į lieknumą. Mados skelbimai ir pramogos perstatė tokį moters kūną, kurį išgity tik vienas procentas turi vilties.

Deja, ne vien lieknumą moterims skirta spauda išryškina, ji skelbia ir riebius receptus: pirk jos parduotų receptų pyragus, šakocius ir valgyk juos, nepaisant, kad, taip elgiantis, žudoma visa žmogaus sveikata, ypač širdies ir smegenų.

Bet pelnagaudžiams svarbu jų kišenės storis, o moterų sveikata — jiems nuspėjami. Už tai lietuvės moterys turėtų suprasti savo sveikatos priešių kėslus ir gyventi sava galva.

Pasiskaityti: „Surviving on Eating Disorder“. Michele Siegel, Ph.D. Harper Perennial Edition, 1997. Sėkmės!

NĖRA „SAUGIU“ CIGARETŲ

Nustatyta, kad rūkantieji silpnas ir vidutinio stiprumo cigaretės rizikuoja susirgti reta vėžio forma — adenokarcinoma, kuri išsivysto giliai plaučiuose. Stebėjimai rodo, kad moterys dažniau rūko silpnas cigaretės nei vyrai, ypač kai po 35 metų ima rūpintis savo sveikata. Rūkantieji silpnas cigaretės paprastai stipriau ir dažniau užsiukauja, todėl dūmai įtraukiami giliau į plaučius.

KRAUJOSPŪDIS IR OSTEOPOROZĖ

Ar žinote, kad dėl aukšto kraujospūdžio esant vyresnio amžiaus gali išsivystyti osteoporozė? Mokslininkai matavo savanorių moterų kraujospūdį ir kaulų tankį trejus su puse metų ir nustatė, kad moterys, kurių kraujospūdis buvo aukščiausias, greičiau ir daugiau netekdavo kalcio, todėl joms grėse lūžiai.

Gera naujiena, kad galima mažinti kraujospūdį ir palankyti reikiamą kalcio kiekį organizme, metus rūkyti bei valgant daugiau šviežių vaisių ir daržovių.

ATIDARYTAS VAIKŲ DIENOS CENTRAS

Spalio 5 d. po restauracijos buvo iškilmingai atidarytas Kauno senamiesčio vaikų dienos centras. Šis centras — tai bendras Kauno miesto savivaldybės, Kauno arkivyskupijos kurijos ir Kauno arkivyskupijos „Caritas“ projektas. Numatyta, kad centrą lankys keturiasdešimt du 6-16 metų vaikai iš asocialių ir krizinų šeimų. Centre darbuosis 5 etatiniai darbuotojai ir savanoriai — Kauno kunigų seminarijos nariai.

„Lietuvos vaikų fondo“ Vilniuje atstovai, Roma Navikaite ir Romanas Burba, Pasaulio lietuvių centro, Lemonte, Bocių menėje š.m. rugsėjo 29 d. davė išsamų pranešimą apie vaikų padėtį, įstatymus, paramą Lietuvoje. Indrė Tijūnėlienė nuotrauka.

PADĖKOS KELIONĖ LIETUVOS DRAUGEI

INDRĖ TIJŪNĖLIENĖ

Šios kelionės tikslas — parodyti Lietuvai amerikietį vienuolį Sister Dorothy Dempsey. Viena 1993 metų pavasari įsikūrusio Lietuvos vaikų globos būrelio PLB „Saulutė“ tikslų buvo kuo greičiau ir kuo plačiau pradėti teikti paramą vargingai gyvenantiems Lietuvos vaikams. Nuo 1994-tųjų metų per „Saulutės“ narsę Nilolę Kašubienę ir Ramintą

narijos auklėtiniai. Anot šio centro vadovės O. Kazlienės, dirbama bus pagal tris programas su dienos centru lankantais vaikais, su šeimomis ir su smurta bei prievarta patyrusiais vaikais.

Pašventinę naująjį Vaikų dienos centrą arkivyskupas A. Tamkevičius, SJ, sakė: „Miestas gali pasidžiaugti galelėmis padėti patiems silpniausiais — vaikams, kuriais nepasirūpino jų artimieji. Bažnyčia nepamiršta Kristaus žodžių: „Ką padarėte vienam iš mažiausiųjų brolių, man padarėte“. Arkivyskupas, dėkodamas visiems vienaip ar kitaip paramusiems šį projektą, išreiškė viltį, kad vaikai čia suras tai, ko nesuranda savo namuose. Šį projektą finansavo Kauno arkivyskupijos kurija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija bei Europos sąjungos socialinės plėtros fondas. Įkurtuvų proga Kauno senamiesčio vaikų dienos centro darbuotojai ir mažuosius lankytojus sveikino Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovai, Kauno vicemeras G. Jankus, J. Urbšo vidurinės mokyklos direktorius P. Martinaitis, Kauno arkivyskupijos „Caritas“ direktorius kun. V. Veprauskas, Lietuvos „Caritas“ generalinis direktorius kun. G. Grigas ir vicedirektorė R. Jurkuvienė, Dievui pašvęstojo gyvenimo nariai, kiti garbūs svečiai. Šventės dalyviams, koncertavo Kauno „Ažuolo“ mokyklos klubas „Gile“ ir Senamiesčio vaikų dienos centro auklėtiniai.

BŽ., 2000 m. Nr. 19

Vaiškai klausosi „Spalvų“ orkestro muzikos „Vilties“ bendrijos stovykloje.

bei apsišvarinimo centrą benamiams. Aplankė ir Dienos centre besidariusiojantis Rita Vencloviene ir Aldoną Kamantiene. Nuostabus darbo vaisiai — nuo 1994-tųjų „Saulutė“ rėmė „Visų Šventųjų“ labdaros virtuvę. Nuvykus į Lietuvą „Saulutės“ narė Marytė Černiūtė susižavėjo kun. J. Varanecko veikla, o dabar jos pusbrolio žmona Rita Vencloviene, įkūrusi „Vaiko vartai“ darbuojasi ten Dienos centre. Ten dirbusi „Saulutės“ Floridos skyriaus pirmininkė Birutė Koziciene jau grįžo į namus.

Kun. Antanas Saulaitis aprodė Jėzuitų gimnaziją ir Šv. Kazimiero bažnyčią. Su Regiu apžiūrėjome Trijų Kryžių kalną. Šv. Onos bažnyčia, Aušros Vartus, Šv. Petro ir Povilo bažnyčia, pasivaikščiavimo Pilies gatvėje. Visur radom dalyvaujančius Mišiose arba kalbančius rožančių.

Šeštadienį vaziavome į kaimą Švenčionėliuose, kur motiūtė gyvena senovinėje trobelėje, kaip rodoma lauko muziejuje Rumšiškėse. Su Rasyte ir Gene nuvaziavome į kun. Kęstutis Ralio įkurtus globos namelius vaikams ir seneliams. Vakare, V. Juozapaitio kvietimu, Vilniaus Operos ir baletų teatre matėme „Traviatą“.

Sekmadienį, po Mišių Vilniaus arkikatedroje, traukėme į Alytų, kur papietavę pas Sigitą ir Genių viešėjome jų sodo namelyje. Sesele susipažino su sodeliais, kur auginami vaisiai ir daržovės žiemai. Aplankėme kelias remiamas šeimas ir „Simno specializuotą internatinę“ mokyklą, direktorės E. Dainauskienės globojamą.

Vilniuje apžiūrėjome „Vilniaus stiklo studiją“, aplankėme jauną šeimą ir aklą motiną. Buvome „Šarūno Martiūnionio“ krepšinio mokykloje. Lankėmės dail. Kmieliauskų studijoje, kur kieme dail. Antanas buvo bebaigiantis Mozes skulptūrą.

Su Ona Kupriene vykome į Trakų pilį ir aplankėme „Trakų globos namus“, kuriais sąžiningai rūpinasi direktorius Virmantas Steponavičius. Su „Lietuvos vaikų fondo“ Romanu Burba ir Romualda Navikaite trečiadienį vaziavome į Raseinių apylinkes. Čia aplankėme Seseles Dot remiamus vaikus. Buvome ir „Šiluvos vid. mokykloje“, kurią dabar aptarnauja „Saulutės“ lėšomis pirktas autobuselis. Apstulbom, Šiluvos koplyčioje išvydusios akmenį, ant kurio piemenėliams pasirodė verkianti Marija. Šiauliuose matėme nuostabią Kryžių kalną ir palikome dovanėlių jaunai šeimai.

Ketvirtadienį apžiūrėjome Seimą ir dalyvavome istorinėje sesijoje. Artūras Paulauskas patvirtintas Seimo pirmininku, o Rolandas Paksas ministras pirmininku. Seime žymiai mažiau pažįstamų veidų. Toliau keliavome į Buties muziejų Rumšiškėse, kur Teodora Morkūnienė aiškino angliškai, tad mums nereikėjo vertėjauti.

Kaune papietavome pas ištikimus draugus Rūtą ir Alvytį, Ramintą pasilikom nakvoti pas savo tetą Kaune, o mes su Paulium, Jūrate ir Sister Dot aplankėme Kauno katedrą, seminariją, Vytauto Didžiojo bažnyčią, kur susitikom arkivyskupą Sigitą Tamkevičių ir į bažnyčią einančią moksleivių grupę. Su sesele perejom senamiestį ir Laisvės alėją, o Karininkų ramovę mums aprodė Aleksandras Dagys. Vakare susitikome su Vitalija Miklyčiene, sesele dr. Albina Pajarskaite ir sesele Daiva Kuzmikaite.

Penktadienį buvome dėkingos už progą apžiūrėti prezidentūrai, kur papietavome su Rūta ir Alvytį, Ramintą pasilikom nakvoti pas savo tetą Kaune, o mes su Paulium, Jūrate ir Sister Dot aplankėme Kauno katedrą, seminariją, Vytauto Didžiojo bažnyčią, kur susitikom arkivyskupą Sigitą Tamkevičių ir į bažnyčią einančią moksleivių grupę. Su sesele perejom senamiestį ir Laisvės alėją, o Karininkų ramovę mums aprodė Aleksandras Dagys. Vakare susitikome su Vitalija Miklyčiene, sesele dr. Albina Pajarskaite ir sesele Daiva Kuzmikaite.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00 Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Kruplis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

dentūrą, kur sėdėsi Dot buvo padėkota už jos nuosirdžią pagalbą Lietuvos vaikams. Pasikiau aplankėme prie stoties įsikūrusios Motinos Teresės seses, kurios rūpinasi benamišiais. Aplankėme „Motinos ir vaiko“ globos namus ir „Vilties angelo“ dienos centrą.

Nepraleidome šurpą Lietuvos istoriją liudijantį Genocido muziejus. Su Robertu Kupriu sustojome pas vienišą motiną ir vaziavome susitikti su Onos ir Roberto Kuprių globojamais vaikais, kuriems nameliai įkurti truputį už Vilniaus. Vakare spėjome į I. Milkevičiūtės koncertą su simfoniniu orkestru, operos chorą ir sol. Janutą.

Šeštadienį, iš Kauno pasiėmusios Ramintą, vykome į Palangą. Sustojome pas kun. P. Linkevičių Kaitinenuose ir vėl stebėjome jo energiją, paprastumą, priežiūrą seneliams ir vaikams, terapeutiniais baseiniais invalidams. Palangoje pasivaikščiavome „Gintaro“ muziejaus parke, grožėjomės Baltijos jūra. Basanavičiaus gatvė rami, be vasaros garsų.

Sekmadienio rymte susitikome Ramintos gimtinėje Mišiose, vėliau vykome į Klaipėdą. Persikėlėme į Neringą — lipome į „Raganų kalną“, matėme Tomo Manno namelį, senuosius kapus, ir Nidos kopas. Grįžtant į Vilnių, aplankėme Kvėdarnos ir Šilalės klebonus, kurie dėkojo už „Saulutės“ siuntas.

Per dvyliką auksinių spalio dienų buvo daug nuveikta, daug pamatyta. Susipažinta su įvairiais būdais globoti vaikus, matytos kultūrinės programos, bažnyčios ir restauracijos. Bet didžiausias išspūdis — nuostabus žmonės, su kuriais bendravome, per kuriuos pamatėme tikrąją, gražią Lietuvos sielą. Daugelis mokoje angliškai ir sugebėjo visai gražiai angliškai bendrauti. Visu nuosirdumas ir pastangos

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia i vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILOBAS, M.D.
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.
Akų ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-638-6822
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

mus jaudino, tad esame dėkingos visiems, prisidėjusiems, kad ši viešnagė sklandžiai pasisektų, kad pamatytume ne tik vargą, bet ir skaitst Lietuvos veidą.

International Sevice Center of Cleveland iškilmingoje vakarienėje, š.m. rugsėjo 22 d., už nuopelnus buvo pagerbtas Dievo Motinos parapijos klebonas kun. G. Kijauskas, SJ. Tarptautinio centro atstovė Mercedis Spotts iškėlė klebonui plaketę ir pažymėjimą. Nuotr. V. Plodžinskas

NETEKĖS PRANAŠUMO, KARYS TAMPA NIURZGA

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Bruselyje paskelbti naujausi Europos vertybių tyrimo grupės duomenys, kurie remiasi 1999 m. vykdyto 25 Europos Sąjungos valstybių bei valstybių kandidatų gyventojų apklausos duomenimis. Grupės vadovo Lietuvoje S. Juknevičiaus nuomone, tyrimo rezultatai rodo, jog valstybių kandidatų Europos Sąjungą suskirstymas į dvi grupes buvo natūralus ir dėsningas. Pirmiau pakviestų derėtis dėl narystės ES valstybių gyventojų dvasinės vertybės kur kas artimesnės Vakarų europiečių nuostatomis.

Pagal tyrimų duomenis, kas septintas Lietuvos gyventojas (14 proc.) mano, kad nieko savo gyvenime pakeisti nebegaali ir nelaukia iš ateities nieko gera, netiki reformomis ir patys jėse nedalyvauja, nepasitiki valdininkais ir policija, nesmerkia mokesčių nemokėjimo valstybei ir yra veidmainiai savo dvasia, — skelbiama esą (84 proc.) katalikai, bet jų elgesys to nerodo. Tokia puokštė savybių lietuvių išskiria ne tik iš Vakarų Europos, bet netgi iš Rytų Europos valstybių gyventojų. Del savo skurdo tik 3 proc. mūsų nevyginti. Trys ketvirtadaliai jų mano, kad kalta neteisinga visuomenė. Lietuviai labiausiai vertina darbštumą, savarankiškumą bei atsakomybę jausmą, o vakariečiai — toleranciją, pagarbą kitiems ir geras manieras. Galbūt ryškiausias lietuvių bruožas yra patriotizmas. Net 46 proc. Lietuvos gyventojų eiti ginti savo šalies, jei kiltų karas (o karingųjų vokiečių — 36 proc.). Ir dar — lietuviai labiausiai trokšta stipraus vado (56 proc.), kurio nevaržytų nei parlamentas, nei rinkimai. Šiuo požiūriu lietuvių lenkia tik latviai (58 proc.), rumunai ir rusai (po 67 proc.).

Vis teisinamės, kad mus sugadino okupacija, kad svetimieji išmušė iniciatyvą, kad išmokė simuliuoti ir „stovėti darbo sargyboje“, o ne dirbti. Bet juk ir estai buvo okupuoti, o pralaimėtojų tarp jų tėra tik 10 proc., laimėtojų — 17 proc. (Lietuvoje atitinkamai 14 ir 17 proc.). Pagal ankstesnius duomenis, Lietuvoje daugiausia savizudžių tokstančių gyventojų Europoje. Iš pokalbio su latvių inteligentų šių eilučių autorei susidarė įspūdis, kad Latvijoje nėra ir tokios didelės emigracijos arba bent visuomenei tai nekelia nerimo, dėl ko lietuviai taip kankinasi.

O KALIFORNIJA, O TOLIMA...

VALDEMARAS MICHALAUSKAS

Nr.5

Kaip mieliai mes mokykloje atmintinai mokėmės B. Brazdžionio, žinomo Vytės Nemunelio slapyvardžiu, dainingus eilėraščius iš „Kiskio kopūstų“, „Drugelių“ ir kitų rinkinių...

Išgirdę radijo lietuviškos laidos sveikinimo žodžius p. Monikai, pakėlėme taures į suakutvininkės sveikatą, kalbėjo anksčiau nespėję sveikinamojo žodžio tarti. Džiugi šventė, kai žmogus nugyvena ne vien ilgą, bet ir prasmingą gyvenimą.

Kas sau susėdė, aptarėme bendrai rūpinimus klausimus, gyvai diskutavome. Kažin, ar teisinga dabar dažna praktika, kai glėbeliais knygos išdovanojamos atvykusiais iš Lietuvos. Nebent gerai žinomi to asmenės interesai ir esi tikras, jog dovanoji asmeniui naudojimui leidiniai neatsidurs kuriame nors Vilniaus ar Kauno antikvariate. Jei atrodė, kad tikresnė vieta toms knygomis būtų Lietuvoje, tiksliau būtų joms turtinti bibliotekų fondus. Daug Amerikoje išleistų knygų mažesnėse Lietuvos bibliotekose ne su žiburiu negali rasti. O žmonės mokosi aukštųjų mokyklų neakivaizdiniuose skyriuose, neranda jiems būtinos literatūros. Bibliotekose visada gausu skaitytojų — moksleivių, šiaip įvairių skonių žmonių. Del tų pačių priežasčių išliekamąją vertę turinčių dokumentų, kultūros vertybių tolesni šeiminkai turėtų būti muziejai, ar

Šią vasarą Ariogaloje įvykusio laisvės kovų dalyvių, politinių kalinių ir tremtinių sąskrydžio dalyviai. Iš kairės: Vytis Kryžiaus ordino kavalierius, partizanas Bronislavas Juosaitis, Čikagos šaulys Povilas Juodvalkis, Prikimelio apygardos partizanų ryšininkas Kęstutis Bersenas. S. Ignatavičiaus nuotrauka.

Pasaulis su lietuvių vardu sieja Sovietų Sąjungos griuvimą. Sąjūdis buvo ta šventoji kario ideja, kuri sujungė ir buvusius komunistus, ir buvusius antikomunistus. Su kokių pakilimų, sutikdamas LKP pirmąjį sekretorių Algirdą Brazauską, pirmasis Sąjūdžio suvažiavimas skandavo: Algirdas, Algirdas... tuo darydamas užuominą į didžiulius Lietuvos kunigaikštius. Bet, kita vertus, užteko pasibaigti išsivaduojamajam laikotarpiui, kai nekomunistai prisiminė, kad jo bendražygiai Sąjūdyje buvo komunistai, ir susilauksniau. Estai apie tai užmiršo tuojau pat, kai tik pasiskelbė esantys laisvi. Jie sakė: mūsų yra per mažai, kad galėtume dalintis. Jie žiūrėjo naudos valstybei, jiems reikėjo išlikti, nes jų valstybėje estų buvo mažuma. Valstybei gyvybiškai buvo reikalingas susiklausymas. Jie taip pat nebėgo į Europą spąstus, kaip tai darė ir landsbergininkai, ir brazauskininkai, dėl vieno ar kito kito vidaus politikos žingsnio. Iki pat šiol lietuviai teisiiasi Strasbūro teisme, kur jau yra atsteba daugiau kaip šimtas nepagrįstų pareiškimų.

Taigi, niekur nesidėsi — lietuviai yra kariai (beje, pirmąjame Sąjūdžio suvažiavime Algirdas Patackas ta tema pasakė uždegančią kalbą). Kariai gerbia jėgą ir išsikvepia dvasia ilgo karo metu, ką rodo pastarasis dešimtmetis, neblizgėjęs pergalėmis taikiame fronte. Jeigu mes daugiau apie save žinotume, gal nekankintume vieni kitų dėl nesėkmių, už kurias esame atsakingi visi. Kai karys kaltina savo vadą dėl to, kad mūšis pralaimėtas, jis yra teisus, bet kai žemdirbis kaltina savo vadą, kad jis alkanas, tai tikras nesuipratimas. O juk taip yra šiandien. Del visko kalti-

chyvai. Šventės tęsinys vyko sausio 28 d., sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos salėje, pasibaigus šv. Mišioms, kur JAV Lietuvių Bendruomenės Socialinių reikalų tarybos Lietuvos vaikų vilties komitetas, kuris rūpinasi Lietuvos vaikų gydymu, aukų rinkimo tikslu rengė „koldūnų“ pietus. Visi trys svečiai iš Lietuvos buvome pakviesti prie M. Lemberties stalo, apie kurį sėdėjo būrelis suakutvininkės giminių. Salė buvo pilnutėlė dalyvių, sėdėjusių prie keliasdešimties stalų. Iš lūpų ir lūpas sužinojo apie renginį, salėje buvo susirinkę lietuviai ne vien iš Los Angeles apylinkių. Valgydami skanius mėsėčius, klausydami suakutvininkės tariamų šventinių žodžių, žvelgėme į salę, į sceną, kur buvo ten žmonės kilnojo mikrofoną, nešė kėdes. Supratome, kad pietų organizatoriai rengėsi šį tą papasakoti ir apie Lietuvos Vaikų vilties komiteto veiklą. Tokia perspektyva buvo patenkintas, nes 1991 m. svečiuodamasis Toronte, šiek tiek susipažinau su Kanados lietuvių veikla ir norėjosi patirti, kur idomiau, patraukliau, išradingiau dirbama lietuvių labui. Be to, kaip tik tuo metu laikraščiuose pasirodė Vilniaus universiteto rektorius prof. R. Pavilionio straipsnis, užsienio lietuvių adresu pareiškęs ne vieną kritinę pastabą, dėl kurių tenyškiai lietuviai ir pečiai gusčiojo, ir pyko. Kalbėtojai iš tribūnos, maniau, turėtų padėti suvokti, kame daugiau tiesos. Bėda, kad Lietuvoje apie Amerikos bei kitur gyvenančius lietuvius mes labai mažai sužinojome, skaitydami laikraščius bei iš kitų informacijos priemonių. Vaziuojančių į svečias šalis daug — labai išsimokslinusių ir mažiau kvalifikuotų, ne tokias

name valdžią, lyg jinais sėja ir pjauna. Valdžioje buvo visokio plauko lietuvių, ir jokių stebuklų neįvyko, ne vieniems valdant. Bet užtekdavo tik kuriai nors grupei nueiti nuo valdžios, kai ji tuojau griebdavosi ne darbo, o buvusios valdžios kritikos. Kad lietuvis gerai jaustųsi, jam reikalingas karo stovis.

Stebuklų atkūrus nepriklausomybę, tiesą sakant, ir neturėjo būti, nes gyvenime jų nebūna. Gerovė gimsta juodame darbe per daugelį metų. Ne taip, kaip pergalės kare, kur užtenka fiziškai nugalėti priešą. Laikai, kurie lietuviams žadėjo lengvas pergalės, pasibaigė, atėjo pokario laikai. Bet ką daryti, kad tautos charakteris nepritaikytas ilgoms ir nuobodžioms distancijoms?

Kyla klausimas, ar apskritai lietuviai yra žemdirbiai, kaip įprasta manyti. Žemdirbiai moka laukti — nei vaikai, nei miškai greitai neauga. Lietuviui duok krepšį, kur reikia pakovoti. Štai kur realizavosi senoji kario svajonė. Šiandien geriausias lietuvis, yra krepšį žaidžiantis lietuvis. Tai tas pats karys, kaip ir prieš 600 metų, tik valdantis kitoki ginklą. Matyt, būtų labai naudinga tyrinėti tautos charakterį ir vaikus mokyti pažinti savo, kaip tautos nario, ydas, ko vengti ir kur kreipti savo pastangas, dėl ko rūpintis, o su kuo susitaikyti. Jeigu dirbtume ta linkme, dėl savizudystės, girtuoklystės, nusi-kalstamumo nekaltintume valdžios, kuri nenuleidžiama nei iš kitos valstybės, nei iš kitos planetos, ji susideda iš tų pačių mūsų, nepasitikinčių nei kitais, nei savimi, neturintį kantrybės, nemokančių apsieiti su kitu žmogumi, mėgstančių matyti svetimą ydą ir nematančių savųjų ir t.t.

Jeigu vidutinis lietuvis yra karingas lietuvis, tai dar nereikia, kad jis yra blogesnis už kaimynus. Jis tik vienu metu negali būti ir karys, ir žemdirbis, ir nieko čia nepasidarysi. Liaudies išmintis sako: kur jėga, ten proto nereikia. Bet kai kareivis pranašumo netenka, dar blogiau — jis tampa niurzga ir nevykėlis. Taigi, ką daryti? Keisti charakterį ar laukti, kol sugrįš karas?

aukštas pareigas einančių, — tačiau savo kelionių, ką matė, kas atrodėty naudinga mums nusizūreti, pabandyti įdiegti savo šalei, taip ir patingi aprašyti, nunešti rašinį į kurio nors laikraščio redakciją. Todel nieko nuostabaus, kad iš intensyvių keliautojų jau prieš daug metų sužinojome, jog Prancūzijoje, Vokietijoje žmonės, stovėdami finansinėse įstaigose prie kasos langelio, eilutėje už pirmojo kliento visada palieka poros žingsnių tarpą, tam tikrą saugos zoną, tačiau savo gyventojus prie šios taisyklės pradedame pratinti tik dabar.

Žinios apie užsienio lietuvių organizacijų veiklą, šalpa, kitus gerus darbus, lankymąsi tėvynėje — atsitiktinės, fragmentiškos. Tačiau jei kas iš vietinių veikėjų pažeria kelias saujas saldinių kuria nors proga susirinkusiems vaikams ar kandidatams į Seimo narius padauzo suolelius parke, pašelpia kokių nors maistu senelius prieglaudoje — jau reikšmingesnė naujiena, kurios laikraštiniškai nelinkne pamiršti.

Atsiradę prieš salę scenoje, kalbėtojai pateiktai faktais, statistiniais duomenimis užpildė daug mano žinyno baltų dėmių. Iš Birutės Jasaitienės, JAV Lietuvių Bendruomenės Socialinių reikalų tarybos pirmininkės, į renginį atvykusios iš Čikagos, sužinojome apie tarybos sudėtį. „Lietuvos Vaikų viltis“, „Lietuvos Našlaičių globa“ — tai tarybos komitetai, savo pavadinimais aiškiai pasakantys apie savo veiklos pobūdį. „Lietuvos Vaikų viltis“ Los Angeles skyriui jau keletą metų labai pasiaukojančiai vadovauja Danguolė Navickienė. Kuomet į pakylą ji pakvieta tarti žodį Shri-ner's ligoninėje gydymus iš Lietuvos atveztus nuo ug-

DRAUGAS, 2000 m. lapkričio 28 d., antradienis

3

Danutė Bindokienė

Nutrūkusi gija sumegzta

Šis ruduo Čikagoje — tikra dvasinė puota. Neseniai gerėjoms M. K. Čiurlonio 125-osioms gimimo metinėms skirtais renginiais. O štai, praėjusį savaitgalį „antrojoje lietuvių sostinėje“ vyko dešimtas teatro festivalis. Keletą metų nutrūkusi teatro festivalių gija pagaliau buvo sumegzta ir, reikia tikėtis, daugiau nebetrukinės — festivaliai vėl tęsis, kol toli nuo savo kilmės krašto gyvens lietuviai, kol jų meilė scenai bus gyva.

O toji meilė gyvuoja beveik nuo pirmųjų lietuvių imigrantų, atvykusių į Ameriką. Įvairūs „scenos mylėtojų“ sambūriai kūrėsi kone kiekviename didesniame mūsų tautiečių telkinyje. Kiekviena gausesnė draugija ar organizacija iš savo narių tarpo buvo subūrusi ir vaidintojų būrėlį, kurio pasirodymai sutraukdavo daug žmonių — dažniausiai ir lietuviškos parapijos salę. Buvo populiarūs ir gastroliuojantys teatro sambūriai, ir net pavieniai „komikai“ ar nedideli jų vienetai. (Tik prisiminkime A. Vanagaitį ir jo Dzindį Drimzdį...)

Kazkas neseniai išsitarė (bene, JAV LB Kultūros tarybos pirmininke), kad lietuviai yra teatro mylėtojų tauta. Tas pasitvirtino ir pirmosios Lietuvos nepriklausomybės metais, ir okupacijos dešimtmėčiais, ir taip pat karo pabėgėlių stovyklose Vokietijoje. Scenoje vykstantis veiksmas buvo slapto durs, pro kurias ir žiūrovai, ir vaidintojai galėjo bent valandelei pabėgti nuo realybės, gyventi kitame, geresniame, gražesniame pasaulyje. Nors ir tame pasaulyje veikėjų laukė pavojai, sunkumai, bet, iki nusileidžiant paskutiniojo veiksmo uždangai, visa tai buvo išspręsta — dažniausiai teigiamai.

Tą scenos meilę mūsų tautiečiai atsiplukdė per Atlantą, kai „antroji imigrantų banga“ pajudėjo iš Vokietijos. Galima būtų pavardėmis išskaičiuoti mūsų iškiliuosius aktorius, kurie džiugino lietuviškąją publiką, kol amžius slinkit pamažu išvogė jėgas, o pilka kasdienybė sulaukė veržlumo scenon. Kaip sakoma: „Atėjo metas aktoriumi nuo scenos nuilpti“...

Gerai, kad buvo sumanyti teatro festivaliai. Jie skatino naujų teatro sambūrių gimimą, skatino jaunesnius užengti tuos pirmuosius, nesimėgusius gretų ir sceną, o iš mėgėjų gretų išugdė ne

vieną tikrai profesionalaus lygio aktorį. Daugiau ar mažiau reguliariai vykstantys, teatro festivaliai neleidė ir lietuviškai publikai per daug atilti nuo savosios scenos, todėl daugelis tikrai nuoširdžiai teatro spektaklių pasigedavo. Ypač čikagiečiai, kurie jautė tiesiog skriaudą, kad toks gausus lietuvių telkinys neįstengė pastoviai išlaikyti savo dramos sambūrio. Gerai, kad ilgus metus gyvavo „Vaidilutė“ ar kuris kitas scenos mėgėjų būrelis. Gerai, kad pernai susilipdė „Žaltysklė“ — tas šviesus „pelkų žiburėlis“, toji įvairūs „scenos mylėtojų“ sambūriai kūrėsi kone kiekviename didesniame mūsų tautiečių telkinyje. Kiekviena gausesnė draugija ar organizacija iš savo narių tarpo buvo subūrusi ir vaidintojų būrėlį, kurio pasirodymai sutraukdavo daug žmonių — dažniausiai ir lietuviškos parapijos salę. Buvo populiarūs ir gastroliuojantys teatro sambūriai, ir net pavieniai „komikai“ ar nedideli jų vienetai. (Tik prisiminkime A. Vanagaitį ir jo Dzindį Drimzdį...)

Tai ką galėtume pasakyti apie dešimtąjį teatro festivalį, kurio išpūdziai dar neįblėso, kurio dalyvių mums — žiūrovams — padovanota džiaugsmo valandėlė dar labai gyva?

Festivalį reikia laikyti pavykusi, nors jame dalyvavo vos ketvertas dramos sambūrių. Bet ne kiekvise svarbi. Šiuo atveju — tų sambūrių kokybė galėjome tik džiaugtis. Svarbiausia, netrūko gerų norų, entuziazmo ir pasiaukojimo. Tik pagalvokime, kiek laisvalaikio valandų, kiek pastangų reikėjo, kol iš kone eilinių dalyvių buvo „sulipdytas“ vientisas ir sklandus spektaklis!

Festivalis gražiai sujungė ir jaunesnius, ir vyresnius aktorius; ir šiame krašte gimusius, ir seniai, ar neseniai, iš Lietuvos atvykusius. Maždaug tais pačiais žodžiais galima apibūdinti ir žiūrovus: Tiesa, kai kuriuose spektakliuose matėme daugiau naujųjų imigrantų, kai kuriuose — čia ilgiau gyvenančių. Ir tai atrodė visai natūralu: taip ir reikia! Juk žiūrovas turi teisę pasirinkti, kas jam „artiau širdies“.

Jeigu galima daryti prielaidas, tai tik publikai: jos galėjo būti daug daugiau. Ypač trečiadienio vakare Jau-nimo centro kavinėje, kur tikrą dvasios puotą žiūrovams padovanojo aktorius Petras Venslovas. Arba šeštadienio vakare... Nejaugi tapome tokie „tirpūs“, kad keli lietaus lašai išgaudina ir priverčia neieškoti nosies iš namų?

Telieka pasveikinti festivalio rengėjus, padėkoti JAV LB Kultūros tarybos pirmininkei ir kitiems, prie šio didelio, bet malonaus, darbo prisidėjusiems. Dabar nekantriai lauksime vienuoliktojo teatro festivalio!

Bus daugiau

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

ŠVENTUMO PLANAS

Tikėjimo akimis mes regime ateityje laukiančią šlovą, tačiau Viešpaties mums pažadėtas laimingas gyvenimas reikalauja įvykdyti tam tikras sąlygas ir igrityti tam tikrus sąvybių. Kalbant Biblijos įvaizdžiais, žmogus turi būti apgrentas baltu dorybės drabužiu ir laikyti rankose pergale ženklinančią palmę šakelę. Ši pergale pasiekijama per Kristų: tai jis laimi pergalę už savo žmones ir juose. Amžinojo gyvenimo laimė yra Dievo dovana. Sąlygos ir sąvybės, būtinos silpno žmogaus išganymui, nėra savanaudiška Dievo užgaida. Neatitiktis dangiškojo būvio sąlygų pats žmogus jaustųsi jame nelaimingas, kaip paukštis narve ar žuvis be vandens.

Šventumas yra vienintelis reikalavimas norintiam patekti į Amžinąją laimę. Vien tik Dievas gali mus apgrenti šventumu, nes vien tik jis yra šventas. Dievas Tėvas nori, kad jo vaikai amžinai būtų su juo: mes „būsimė panašūs į jį“ (1 Jn 3,2). Dievui pakankama prielaida yra tai, kad savo valia trokštume šventumo: „siekite šventumo, be kurio niekas neregės Viešpaties“ (Žyd 12,14). Nors esame nuodėmingi, valingas siekimas išsiveržti iš nuodėmės vergystės, būti tokiems kaip Kristus yra patikimas kelias į šventumą. „Kiekvienas, kuris turi jame tokią viltį, skaitina pats save“ (1 Jn 3,3).

Aštuoni palaiminimai — tai tarsi šventumo siekimo planas. Šventas yra beturintis dvasia, vienas iš tų vardgėnių, anavim, visiškai priklausomas nuo Dievo malonės. Ši trumpa ir graži šventumo planą įkūnija konkretas tikri šventųjų gyvenimai. Šventieji yra mūsų vadovai, mokantys sekti Kristumi ir pasiekti amžinąją laimę.

Klausydami Evangelijos palaiminimų tarsi kalbame Visų šventųjų litaniją. Tačiau egzgetai sako, kad iš Jėzaus lūpų nuskambeję aštuoni palaiminimai nėra vien tik nuoroda į būsimąją laimę danguje. Jie galioja taip pat ir šioje žemėje. Nedera supaprastinti suvokti palaiminti esate, jei jums prastai sekasi šioje žemėje, tuo garbingesni būsite danguje. Tai paaiškėja išgilinus ir trečiąjį palaiminimą. „Palaiminti romieji: jie paveldės žemę“. Viena iš žodžio „romieji“ prasmų yra „nedarantys kitiems prievartos“. Jėzaus žadamas žemės paveldas primena izraelitams pažadėtą žemę. Išrinktoji tauta Pažado žemę iškovoję anaipol ne be prievartos. Taigi čia Jėzus turi omenyje kitą paveldą žemę. Šią žemę turime užvaldyti be prievartos.

Prievartos atsisakymas yra krikščioniška nuostata. Ją randame išreikštą Mt. 5, 39: „jei kas tave užgautų per dešinį skruostą, atsuk ir kitą“. Apaštalas Paulius laiškė romiečiams ragina: „jei tavo priešininkas alksta, pavalgydink jį, jei trokšta, pagirdyk jį“ (Rom 12, 20). Romumas neapsiriboja vien tik prievartos nebuvimu, jis išreiškia kazką pozityvaus. Žemė priklauso romiajam, nes jis ją priima švelniai ir pagarbiai. Rotė sklaidžiasi tam, kas džiaugiasi jos aromatu. A. Saint-Exupery „Mažajame prince“ lapė sakė: „Prisijaukink mane“. Daugybė šventųjų moko prisijaukinti laukinius žveris, paukščius ir

zuvis. Šie romieji žemėje sukuria tarsi rojų, dieviškąjį sodą, kuriame harmoningai sugyvena žmonės, gyvuliai ir augalai.

Tasai, kuris paskelbė palaiminimą romiesiems, buvo pats romus: „mokykitės iš manęs, nes aš romus ir nuolankios širdies“ (Mt 11, 29). Jis romiai įžengia į Jeruzalę: „Pasakykite Siono dukrai: štai atkeliauja tavo karalius. Jis romus, jis joja ant asilės“ (Mt 21,5). Nebūtina visi tie, kurie nedaro prievartos, yra romūs. Romumas yra platesnė sąvoka. Romieji apima visą Dievo kūriniją: jiems priklauso žemė.

Bažnyčios žinios, 2000 m. Nr. 19

KRYŽIUS KARDINOLUI VINCENTUI SLADKEVIČIUI ATMINTI

Rugpjūčio 21 d. Žaslių Šv. Jurgio bažnyčioje kardinolo V. Sladkevičiaus 80-ųjų gimimo metinių proga šv. Mišias koncebravo Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius, Kaišiadorių vyskupas J. Matulaitis, Vilniaus arkivyskupo augziliausias vysk. J. Boruta, SJ, Kaišiadorių vyskupijos kunigai.

Per pamokslą arkivyskupas S. Tamkevičius apžvelgė velionio kardinolo svarbiausius gyvenimo momentus, akcentuodamas, kad jis Dievo balsą išgirdo čia, gimtojoje parapijoje, per motiną, savo pavyzdžiui mokiusią nuosirdžiai patikėti Dievui, per vargą, kuris Sladkevičių namuose buvo dažnas svečias, užgrūdinęs ir išmokęs užjausti kenčiančius. Arkivyskupas pasidalijo pirmosios pažinties su kardinolu išpūdžiais. Anot arkivyskupo S. Tamkevičiaus, jam labiausiai išiminė du dalykai: V. Sladkevičiaus darbštumas ir uolumas bei nepaprasta pagarba Eucharistijai aukojant šv. Mišias. „Eucharistija buvo kardinolo gyvenimo centras“, — sakė arkivyskupas.

Po šv. Mišių Kaišiadorių vyskupas J. Matulaitis pakvietė visus aplankyti bažnyčios šventoriuje palaidotus kardinolo motinos Uršulės Sladkevičienės (1885-1970), taip pat čia palaidotų kunigų kapus ir pasimelsti. Po to Guronyse — V. Sladkevičiaus tėviškėje, pirmosios Sladkevičių sodybos vietoje, buvo pašventintas kryžius. Arkivyskupas S. Tamkevičius, pašventinęs kryžių, susirinkusiems tikintiesiems sakė, kad šis kryžius ne tik liudija mūsų pagarbą kardinolui, bet ir yra Jėzaus Kristaus atminimas. „Kiekvienas žmogus yra didis tiek, kiek artimai sugeba sekti Kristumi“, — pabrėžė ganytojas pabučiuodamas pašventintą kryžių. Kryžiuje (autoriai architektas Stasys Petrauskas ir skulptorius Algirdas Šalcauskas) išskobtas kardinolo V. Sladkevičiaus herbas, žodžiai „Padaryk mane gerumo ženklą“ bei reikšmingos datos.

Prie pašventinto kryžiaus Lietuvos prezidento atstovas A. Meškauskas padėjo gelį, Žaslių vidurinės mokyklos moksleiviai paskaitė Jo Eminencijai atminti skirtą literatūrinę kompoziciją, krašto tyrininkas A. Paulauskas, kilęs iš gretimos Gegužinės parapijos ir parašęs kraštotyrinę studiją apie kardinolo gimtinę, supažindino su Guronų istorija ir dabartimi.

Vysk. J. Matulaitis padėkojo

Po „Graziosios Meilės Motinos“ paveiklo perkėlimo į Pajaisio bažnyčią š.m. liepos 15 d. Iš kairės: kazimieriečių valdybos narė ses. Margaret Petcavage, Kauno metropolitas arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, kazimieriečių generolė vyresnioji ses. Immaculata, seselės Cathy Lu — or ir Anne Munley, IHM, iš Scranton, PA.

KONFERENCIJA MARIJAMPOLĖJE „DORINIAM UGDYMU — 10 METŲ“

DR. ALDONA VASILIAUSKIENĖ

Šiais jubiliejiniais 2000 metais sueina 10 metų, kai mokyklose buvo įvestas dorinis ugdymas. Vilkaviškio vyskupijos katechetinis centras, vadovaujamas ses. Laimutės Rinkevičiūtės, nusprendė suorganizuoti konferenciją ir apžvelgti, kas padaryta per tuos 10 metų, pasidžiaugti laimėjimais, kartu paanalizuoti, kaip spresti iškiliančias problemas.

Buvo pakviesti dalyvauti visų Vilkaviškio vyskupijos švietimo skyrių ir mokyklų vadovai, atsakingi už dorinį ugdymą, tikybos ir etikos mokytojai, parapijų klebonai.

Konferencija vyko Marijampolės Mažosioje Bazilikoje. Į renginį atvyko 26 etikos mokytojai, 153 tikybos mokytojai (64 dirbantys su pradinukais ir 89 — dirbantys su 5-12 klaseimis), 22 švietimo skyrių ir mokyklų vadovai, atsakingi už dorinį ugdymą.

Konferenciją pradėjo JE Vilkaviškio vyskupas Juozas Žemaitis, MIC. Jis pakvietė intensyviai bendradarbiauti tikybos ir etikos mokytojus, nes visų vienas bendras tikslas — išugdyti dorą ir darbštą pilietį.

Ekscelencija dėkojo tikybos mokytojams už jų kruopštų ir pasiaukojantį darbą, dėkojo švietimo skyrių bei mokyklų vadovams, palaikantiems ir remiantiems tikybos mokytojus bei jų darbą, linkejo prasmingo darbo.

Konferencijos dalyvius Vilkaviškio vyskupijos moksleivių vardu sveikino Marijampolės pradinės mokyklos darželio 2 klases mokiniai, vadovaujami mokytojo Sauliaus Andriuškos.

Po sveikinimų ir palinkėjimų — moksliniai pranešimai

ir darbas sekcijose, kurie buvo užbaigti draugiškais pokalbiais prie arbatos, kavos ar gėros puodelio.

Mokslinėje dalyje susirinkusieji išlausė tris pranešimus. Dr. kan. Kęstutis Žemaitis (Vilkaviškio vyskupijos Palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulio kunigų seminarijos rektorius), parėngė išsamų pranešimą „Tikybės pamokų rinkimosi motyvacija“. Švietimo ir mokslo ministerijos vyr. specialistas Algimantas Šimaitis perskaitė pranešimą „Dorinio ugdymo rezultatai ir perspektyvos“ ir ses. Laimutė Rinkevičiūtė (Vilkaviškio vyskupijos Katechetikos centro vadovė) „Tikybės dėstymo Vilkaviškio vyskupijoje apžvalga“.

Ses. L. Rinkevičiūtės pranešime trumpai apžvelgti tikybės mokymo istorija Vilkaviškio vyskupijoje nuo atgimimo iki šių dienų. Kalbėta apie pirmuosius teologinius katechetinius kursus, kurie tęsėsi pusę metų (baigėsi 1990 m. birželio mėn.). Juos baigė 96 žmonės (93 — iš Vilkaviškio vyskupijos). Antąją laidą baigė 129 (110 iš Vilkaviškio vyskupijos) — atvykdavo būsimeji katechetai iš Kauno, Panevėžio, net Utenos. Šioje laidoje mokėsi ir ja baigė būsiosios organizacijos „Gyvieji akmenys“ nariai. Paskutiniąją laidą — 1997 metais, ja baigė 33 katechetai. Iš viso buvo organizuota 14 trumpų katechetinių kursų, kuriuos baigė 732 žmonės. Kai kurie baigusieji tęsė studijas Kauno kunigų seminarijoje, tai kunigai Arūnas Kazlauskas, Gediminas Marcinkevičius, Rikardas Kmitas, Antanas Kereiškis. O Odeta Vasiliauskaitė bei kitos

merginos tęsė mokslą Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos fakultete. Kiti baigusieji, nors ir ne visi dėjo tikybą, bet kursuose įgytos žinios praverčia asmeniniame gyvenime, baigusieji, turi rimtesnius pagrindus vaikų auklėjimui. Buvusieji kursų auklėtiniai buvo įjungti į aktyvią parapijų veiklą.

Trumpųjų kursų I laida išreiškė pageidavimą, kad studijos būtų tęsiamos toliau. Ta mintis buvo perduota Tarpdieceziniai katechetikos komisijai Kaune. Buvo nutarta organizuoti Aukštesniąją neakivaizdinę katechetikų mokyklą (ANKM), kaip priedą prie Kauno kunigų seminarijos. Pradžioje mokslas tęsėsi 3 metus, tačiau greitai pereita prie 4 metų mokslo ciklo. Šios mokyklos skyriai buvo iškurti visose vyskupijose. ANKM Vilkaviškio vyskupijos skyriuje pirmoji laida buvo išleista 1994 m., paskutiniąją — 1999 m. Per šį laikotarpį ANKM Vilkaviškio vyskupijos skyriuje mokslus baigė 191 studentas. Nuo 1999/2000 m. veikia Kauno Aukštesnioji katechetikų mokykla, kurios programa suderinta su švietimo ir mokslo ministerija ir atitinka visus aukštesniajai mokyklai keliamus reikalavimus.

Lygiagrečiai tikybės mokytojai pradėti rengti Marijampolės aukštesniojoje pedagogikos mokykloje, kurioje įvesta nauja specialybė — pradinė klasių ir pagrindinių mokyklų tikybės mokytojai. Be to, čia veikia katechetikos fakultatyvas (88 valandų kursas, skaičiai — 1997 metais, ja baigė 33 katechetai. Iš viso buvo organizuota 14 trumpų katechetinių kursų, kuriuos baigė 732 žmonės. Kai kurie baigusieji tęsė studijas Kauno kunigų seminarijoje, tai kunigai Arūnas Kazlauskas, Gediminas Marcinkevičius, Rikardas Kmitas, Antanas Kereiškis. O Odeta Vasiliauskaitė bei kitos

Po konferencijos mokslinės dalies — pranešimų dalyviai išlausė Marijampolės aukštesniosios pedagogikos mokyklos dėstytojų choro koncertą (vadovė Virginija Junevičienė).

Po muzikinio atokvėpio darbas buvo tęsiamas trijose sekcijose: pradinė klasių tikybės ir etikos mokytojų (vadovavo tikybės mokytojas mokytoja metodinė Zita Storpirtienė ir vyr. mokytoja Danutė Stankevičienė), tikybės ir etikos mokytojų, dirbančių su 5-12 klasių mokiniais (vadovė: tikybės mokytoja metodinė Zita Legotienė ir etikos mokytoja metodinė Alvyra Jonušienė) ir švietimo skyrių ir mokyklų vadovų, atsakingų už dorinį ugdymą (Vilkaviškio vyskupijos Katechetikos centro vadovė ses. Laimutė Rinkevičiūtė ir švietimo ir mokslo ministerijos vyr. specialistas Algimantas Šimaitis).

Konferenciją buvo parengtas stendas, atspindintis Vilkaviškio vyskupijos Katechetikos centro kai kurių mokyklų

Bagotosios parapijos klebonas Vaclovas Degutis

vadovavusiam išskilmės arkivyskui S. Tamkevičiui, parapijos klebonui L. Klimui, skyrusiems lėšų kryžui pastatyti Kaišiadorių savivaldybės

merui J. Matulevičiui ir vice-merui I. Prakapui bei visiems prisidėjusiems prie kardinolo V. Sladkevičiaus tėviškės įamžinimo. BZ, 2000 m. Nr. 16

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing
Tel. 800-820-6155.

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiamo stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Atliekame visus stalius ir smulkaus remonto darbus. Aukšta darbų kokybė, didelė praktika JAV. Tikrai žemos darbų kainos. Tel. 773-254-0759, mob. 847-525-9275, Žilvinas.

HELP WANTED
Woman to do laundry and light cleaning in Naperville salon/spa. 1 or 2 evenings a week and Saturdays. Call Laurie, 630-420-8700 or Kay 630-420-0031.

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFFICE: (773) 586-5950
HOME: (708) 425-7160
MOBILE: (773) 590-0205

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

TAISOME
SKALBIMO MAŠINOS, SĄLDYTUVUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-6624

Care givers needed!
Home Health Care International needs three experienced caregivers. Requirements include: experience, good English, references, driver license, Green Card or Work Permit. \$85 to \$120 per day depending on qualifications. Please call 262-763-2615. Work 12 days on and 2 days off.

Reikalingi dažytojai su patyrimu
Amerikoje. Privalo turėti automobilį. Darbas šiauriniuose rajonuose. Skambinti tel. 847-808-9109 vakare nuo 8-10 val., dieną tel. 847-980-7887. Susikabinsite angliškai, rusiškai.

773-585-9500

Aukojo Lietuvos partizanų šalpai:

- \$1000** Balsiai Adelė, Julius per BALFą (iš viso \$3000).
- \$500** Amerikos Lietuvių Pilietų klubas, Suffolk apylinkė, N.Y.
- \$100** Lietuvių Bendruomenė, East St. Luis apylinkė (iš viso \$300); Stasio Butkaus Šaulių kuopa, Detroit, per Bauki Matą.
- \$50** Mulioliai Algirdas, Amanda (iš viso \$200); Viltinskai Česlovas, Romualda (iš viso \$100); Baranauškas Jonas (iš viso \$250); Strikas Jovita (iš viso \$300).
- \$60** Klossis Walter (iš viso \$110).
- \$30** Čyvas Gene (iš viso \$150).
- \$25** Polikaitis John; Latviai J. S.; Žilionis Chester.
- \$20** Smilgienė Julija (atminimui a.a. Nijolės Gaškaitės); Razminienė Birutė (iš viso \$275); Noreika Joseph.

Lietuvos Partizanų globos fondo valdyba nuosirdžiai dėkoja aukotojams, supratusiems partizanų pasiaukojimą ginant Lietuvos laisvę. Aukus siųsti: L.P.G. Fund, 2711 West 71 Str., Chicago IL 60629.

bei katalikiškų vaikų ir jaunimo organizacijų veiklą. 32 bloke patalpinta per 220 nuotraukų, trys diagramos. Pirmosios diagramoje parodytas tikybės pamokų lankomumo Vilkaviškio vyskupijoje palyginimas su respublikos vidurkiu (reikia pasakyti, kad Vilkaviškio vyskupijos tikybės pamokų lankomumas viršija maždaug 13 proc. respublikos vidurkį). Kitoje diagramoje — tikybės pamokų lankomumas 1999/2000 m. Vilkaviškio vyskupijos 6 dekanatuose (Aleksoto, Alytaus, Lazdijų, Marijampolės, Šakių ir Vilkaviškio). Marijampolės, Šakių ir Vilkaviškio dekanatai sudaro Marijampolės apskrity, kurioje tikybės pamokų lankomumas užima I vietą respublikoje (75 proc. mokinių lanko tikybą), trečiajame stende atspindėjo Vilkaviškio vyskupijos mokytojų kvalifikacijos kitimas nuo 1993/1994 m. iki 1999/2000 m. Nuotraukos iliustravo tikybės mokytojų kvalifikacijos kėlimą trumpuosiuose teologiniuose katechetiniuose kursuose bei aukštesniojo katechetų mokykloje, įvairiuose seminaruose, kuriuos vedė specialistai iš Austrijos, Vokietijos ir Prancūzijos, taip pat vietiniai metodiniai užsiėmimai dekanatuose, tikybės mokytojų popamokinė — parovadovė ses. Laimutė Rinkevičiūtė ir švietimo ir mokslo ministerijos vyr. specialistas Algimantas Šimaitis).

Konferenciją buvo parengtas stendas, atspindintis Vilkaviškio vyskupijos Katechetikos centro kai kurių mokyklų bei katalikiškų vaikų ir jaunimo organizacijų veiklą. 32 bloke patalpinta per 220 nuotraukų, trys diagramos. Pirmosios diagramoje parodytas tikybės pamokų lankomumo Vilkaviškio vyskupijoje palyginimas su respublikos vidurkiu (reikia pasakyti, kad Vilkaviškio vyskupijos tikybės pamokų lankomumas viršija maždaug 13 proc. respublikos vidurkį). Kitoje diagramoje — tikybės pamokų lankomumas 1999/2000 m. Vilkaviškio vyskupijos 6 dekanatuose (Aleksoto, Alytaus, Lazdijų, Marijampolės, Šakių ir Vilkaviškio). Marijampolės, Šakių ir Vilkaviškio dekanatai sudaro Marijampolės apskrity, kurioje tikybės pamokų lankomumas užima I vietą respublikoje (75 proc. mokinių lanko tikybą), trečiajame stende atspindėjo Vilkaviškio vyskupijos mokytojų kvalifikacijos kitimas nuo 1993/1994 m. iki 1999/2000 m. Nuotraukos iliustravo tikybės mokytojų kvalifikacijos kėlimą trumpuosiuose teologiniuose katechetiniuose kursuose bei aukštesniojo katechetų mokykloje, įvairiuose seminaruose, kuriuos vedė specialistai iš Austrijos, Vokietijos ir Prancūzijos, taip pat vietiniai metodiniai užsiėmimai dekanatuose, tikybės mokytojų popamokinė — parovadovė ses. Laimutė Rinkevičiūtė ir švietimo ir mokslo ministerijos vyr. specialistas Algimantas Šimaitis).

Konferenciją buvo parengtas stendas, atspindintis Vilkaviškio vyskupijos Katechetikos centro kai kurių mokyklų

ČIURLIONIO FESTIVALI PRISIMENANT

Tarsi viesulas per Čikagą pralėkė 125-osioms Čiurlionio metinėms skirtas festivalis. Mes, festivalio rengėjai, besigalindami su nesibaigiančiais kasdieniais ruošimo rūpesčiais, gal ir nesugebėjome giliai įplaučius prisikvėpuoti jo gaivaus dvelksmo, bet žiūrovų ir klausytojų akys mums buvo puikusias irodymas, kad mūsų didžiausi troškimai ir lūkesčiai išsipildė.

Daugiau kaip pusę metų brandinta idėja — sujunginti visus Čikagos lietuviškos visuomenės sluoksnius čiurlionišku idealizmu, įtraukti kuo platesnius žmonių ratų į kūrybinį sukūrį, pristatyti iš pačios geriausios pusės Lietuvos kultūrinius pasiekimus amerikietiskajai auditorijai — negalėjo būti įgyvendinta vien mūsų pačių pastangomis, todėl norime kuo nuosirdžiausiai padėkoti „Draugo“ dienraščiui, ir jo vyriausiajai redaktorei Danutei Bindokienei, kad pusę metų taip nuosekliai ir nenuilstamai kurstė čiurlionišką židinį, ir visiems kitiems žiniasklaidos šaltiniams — „Margučiai II“, Amerikos Lietuvių televizijai, „Pasaulio lietuviui“, „Lietuvių balsui“ ir Amerikos lietuvių radijui, mieliai prisidėjusiems, platinant mūsų idėjas.

Sis festivalis taip pat nebūtų buvęs įmanomas ir be Lietuvių kultūros fondo, Lietuvos Kultūros ministerijos, visų geranoriškų asmenų dosnios finansinės paramos — didelis Jums visiems ačiū, ir tikimės, kad festivalis jūsų nenuvylė.

Taip pat visa ši meno puota negalėjo įvykti be Lietuvių meno muziejaus ir Čiurlionio galerijos tėviškos globos — ačiū A. Janušui ir D. Šlenienei už paramą, patarimus, idėjų triušą, tikėjimą mūsų idėjomis.

Tai, kad galėjome įtraukti į festivalio kūrybinį sukūrį pačius jauniausius dailininkus ir muzikantus, kad Čikagos ir Lemonto šeštadienių mokyklų mokiniai artimai susipažino su Čiurlionio kūrybiniu palikimu — didelis mokyklų direktorių J. Dobilienės ir E. Novak, ir visų mokyklų mokytojų nuopelnas, ačiū!

Ir, aišku, didžiausias ačiū visiems festivalio dalyviams

— dailininkams, poetams, aktoriams, mažiesiems ir didiesiems muzikantams, padovanojusiems visiems šitiek nuostabiųjų kūrybinių kibirkščių.

Norisi pasidžiaugti ir ne tik gausa ir kūrybiniais visų dalyvių pasiekimais, bet ir festivalio metu nutiestais tiltais — pirmą kartą Čikaga regėjo tokią gausią trijų menininkų generacijų — ir po karo emigravusių, ir čia, Amerikoje gimusių, ir naujai į Ameriką atvykusių — rinktinę parodą; pirmą kartą ilgiausią gyvųjų Amerikos lietuvių muzikos ansamblis „Dainava“ koncertavo kartu su vienu žymiausių šių laikų Lietuvos kameriniu ansambliu Valstybinių Vilniaus Styginių kvartetu. Šie puikūs kolektyvai, kartu su skaitove Audre Budryte ir pianistu Roku Zubovu, pirmą kartą po Lietuvos laisvės atgavimo Čikagos miesto centre, Cultural Center Preston Bradley Hall, atliko vien iš Čiurlionio muzikos ir poezijos sudarytą (puikiai klausytojų suktą!) koncertinę programą. Taip pat pirmą kartą University of Chicago Fulton Recital Hall, Boston University, Stenway Hall (Akron, Ohio), Severance Hall (Cleveland) koncertuose skambėjo tik lietuviška klasikine kamerine muzika, atliekama Vilniaus Styginių kvarteto ir pianistų Gintės Čepinskaitės, Sonatos Zubovienės, Roko Zubovo, koncertas. Po koncerto Cleveland pagrindiniame vietos laikraštyje („The Plain Dealer“) muzikos kritikas rašė: „Egzistuoja muzikos pasaulis, kurio klausytojai, gyvenantys už tam tikrų šalių ribų, niekada neišgirsta. Viena šių šalių, be abejo, yra Lietuva — maža, išdidė tauta, kurios kompozitoriai visada turėjo varžytis dėl dėmesio su kolegomis iš rytų ir vakarų šalių. Bet, kaip Vilniaus Styginių kvarteto koncertas sekmdienį su didele jėga įrodė — Lietuva nuo seno turi vitališką muzikinį gyvenimą“.

Gyvendami Amerikoje, visi nuolat susiduriame su tais pačiais klausimais — kaip išlaikyti jaunosios augančios kartos norą išlikti mintimis ir veiksmais lietuviams? Ar gali

Čiurlionio paminklas Druskininkuose. Nuotr. Pranas Štutienės

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

TOLERANCIJA VIETOJ AROGANCIJOS

Sekmdienį, lapkr. 12 d., Lemonte, prelato Igno Urbono 90-ojo gimtadienio ir 65 m. kunigystės jubiliejaus iškilmingų vaišių metu, žodį tarė svečias iš Lietuvos, LR Seimo narys krikščionis demokratas Petras Gražulis. Keliais žodžiais pasveikinęs solenizantą, užsipaule Lemonto apylinkėje gyvenusį LR prezidentą Valdą Adamkų dėl pasirašytų ir nepasirašytų įstatymų... Iškilminga vaišių atmosfera tapo lyg politinė arena, sujaukianti ne vieno šventiška nuotaiką.

Šeštadienį, lapkr. 18 d., ALTo (Amerikos Lietuvių tarybos) 60-tajame suvažiavime Balzeko muziejuje, Čikagoje, P. Gražulis irgi turėjo žodį svarstybose: „Išsivija ir Lietuva, jungtis ir išsiskyrimas“.

būti geresnė paskata jauniems jaustis lietuviams, nei matant, kad Lietuvos kultūra ir žmonės yra vertinami pasaulio akivaizdoje.

Rokas Zubovas
Čiurlionio festivalio rengėjų vardu

dziuose, o darbuose, kurie kalba už save ir kuriuos randame daug kur.

Linkiu Petriui Gražuliui per jam duotas Dievo dovanas, jaunatvišką energiją, įkvėpimą siekti doros savo iškalba telkti geros valios žmones bendram, Lietuvai naudingam, kūrybiškam darbui, o aroganciją keisti į diplomatišką toleranciją.

Leonidas Ragas
Itasca, IL

DAR KARTĄ APIE „DYPUKUS“

„Draugo“ laišku skyriuje 10/25 reagavau į spaudoje labai liberaliai naudojamą žodį „dypukas“. Jis man nėra mielas, nors skaitytojai A. Skudžinskas ir B. Juodelis 11/10 tame pačiame skyriuje įrodinėja, kad minimo žodžio nebijočiau, nes yra blogesnis, ar kad aš taip pat, be jokių abejonių, esu „dypuke“. Sviete mielas, nejuo aš tikrai nežinau, kuo buvau ar kuo šandien norėčiau likti? Net ir mano vardą B. Juodelis braukia ilgosios raidės brūkšniu, nors niekad jo taip nerašiau. Tačiau žinau labai gerai, kuo buvau ar kuo šandien norėčiau būti (į laišku autorius toliau kreipsiuos initialais).

Sutinku su B. J., kad minimas pravardžiavimas yra pravarde „Displaced person“ sąvokai. Nesutinku tik, kad ši visą DP statusą mum atgabendą I.R.O. (International Relief Organization). Kiek atsimeinu, (nors buvau jauna, kaip rašo B.J.) ji visai milijoninei pabėgėlių miniai atgabeno U.N.R.R.A. (United Nations Relief and Rehabilitation Administration), panaikinta 1947.6.30, nors ta pati organizacija dar ir dabar yra aktyvi palestiniečių pabėgėlių stovyklose. Tas DP statusas tikrai nebuvo mielas savo šeimos ateitim besirūpinantiems žmonėms. Įtampa gimdo sprendimus. „Dypuko“ terminą, kaip kokį atpirkimo paukštį, paleido pabėgėlių stovykloje gyvenantis ir juoktis mėgstantis literatas, o pats besijuokdamas, užkretė ir kitus. Visiem mažiau darėsi skaudus likimas, kada iš jo galima garsiai kvatoti. Nors Pulgis Andriūšis ir mėgino iš mūsų padaryti „Dievo paukštelius“, tačiau „dypukas“ tapo geresniu balzamu, tobulesne anestezija.

Kodėl šitaip reaguojau? Gerai, kad A. Skudžinsko Korėjos kare niekas nepravardžiavo. Gal visi buvo labai užsiėmę laimėti karą. Tačiau mano vyrą, tarnavusį Fort Benning bazėje ne kartą „šukavo“ už jo pietietiškam lietuviui neištariamą Vytauto vardą. Viskas, atrodo, gali būti labai relatyvu. Apsigyrėnus Čikagos, Marquette Parko apylinkėje, „dypukas“ ar „dypukė“, „Go back where you came from“, skraidė kaip kietos sniego gniūžtės. Ja gaudavau, lankydama privačią mergaičių gimnaziją, vaikai apšaukdavo gatvėje. Kartą net ir šventoriuje bobulė su pušutėliu rankinuku plojo per galvą, šaukdama. „Tu, dypuke, jei neturi babuškos, tai nors pantiaką užsitrauk ant galvos“. Tada bažnyčioje būtinai reikėjo dengti galvą, o mano jauna, Europoje užauginta, galva nutarė nepaisyti. Bobulė paradavo gėlėta, be rankovių ir giliai iškirpta suknele, nors ant galvos pūpojo šiaudinė skrybelaitė, su kairiam šone įsėgta medžiaginių gėlių puokštė.

O kaip dabar? Korespondentas iš Washington, DC rašydamas į Lietuvos spaudą, „dypuko“ žodį net nepagerbia kabutem. Mes esame dypukai, antspauduoti laiko ir aplinkybių sąlygomis ir kas tai nu-

draugas, 2000 m. lapkričio 28 d., antradienis

5

tarė, kad tą dvasinį išdegimą, kaip tatuiruotę, turime nešioti, nes cha-cha-cha, tokiais buvome, būdami kažką svarbaus nuveikėme ir tokiais turime likti. Kazin? „Displaced person“, išvietintas asmuo, DP (Vilius Pėteraitis, Lietuviškai angliškai žodys) liko Europoje, o į Ameriką atvyko imigrantai.

rios, kaip nepagydomos ligos ar debilumo, neatsigabėnau į šį kraštą. Čia aš nebuvau, nesu ir negaliu būti „Displaced person“ ir visad liksiu tik imigrante lietuve, kuri išsiųsusi savo gyvenimą nuo kasų iki žilo plauko, vis negali suprasti, kodėl mum visiems yra taip sunku būti tik lietuviams.

Liuda Germanienė
Lisle, IL

Vienam populiariam mūsų žurnale buvo išspausdintas pokalbis, kuriame labai laisvai buvo švaistomasi „dypukais“ ir tarp dantų įstrigusiu vienu „gryniorium“. Ta pati gaida aidi ir mūsų lietuviškos televizijos laidoj. Tačiau asmuo, kurio namuose vyko tas pokalbis, buvo labai elegantiškai pavadintas kaip „po Antro pasaulinio karo atvykęs kultūrininkas“. Nei murmur apie „dypuką“.

Penkiasdešimt metų išgyvenusi Amerikoje, tik keturiasdešimt penktaisiais pradėjau išvysti iš numirusių prisikėlusį stovyklinį epitetą. Kas jį prikelė ir kodėl? Nors tada buvo pats aštrusias kultūrinės aklimatizacijos laikotarpis, tačiau niekad spaudoje neteko skaityti, kad štai „vadinamas dypukas“ atidarė parduotuvę, gydytojo kabineta ar perėmė redaguoti dienraštį. Sis žodis neparadavo spaudos puslapiuose, o slankiojo tik kaip gatvinio leksikono kūriny.

Mano gyvenime D.P. sąvoka buvo stovyklinė praeitis, ku-

* Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas ketvirtadienį priėmė Seimui pavaldaus Genocido ir rezistencijos tyrimo centro direktorę Dalią Kuodytę. Po beveik valandą trukusio susitikimo su Seimo pirmininku D. Kuodytė išėjo gerai nusiteikusi, tačiau su jos laukusiais žurnalistas kalbėtis atsisakė. Pasak vėliau Seimo spaudos tarnybos išplatinto pareiškimo, susitikime buvo kalbėta apie Genocido ir rezistencijos tyrimo centro veiklą, jo santykius su Seimo komitetais bei Generaline prokuratūra. Seimo pirmininkas sutiko su D. Kuodytės nuomone, kad centro veikla galėtų vadovauti ne Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, kaip buvo iki šiol, bet Žmogaus teisių komitetas. A. Paulauskas domėjosi, ar Generalinė prokuratūra pakankamai aktyviai bendradarbiauja su centru tiriant karo ir pokario nusikaltimų bylas, kad jos nebūtų vilkinamos. (BNS)

TRISDEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.

KAZIMIERAS IVANAUSKAS

mirė 1970 m. lapkričio 29 d.

Pagerbiant a.a. Kazimiero atminimą, šv. Mišios bus aukojamos Tėvų Marijonų koplyčioje, Tėvų Jėzuitų koplyčioje ir Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje. Prašome gimines, draugus bei pažįstamus prisiminti ir pasimelsti už a.a. Kazimierą.

**Duktė Elena Aleknienė su šeima, sūnus
Albertas Ivanauskas bei Evans ir šeima.**

Mielai dukrai

A. † A.

IRENAI CECILIJAI

taip anksti atsiskyrusiai su šiuo pasauliu, giliai užjaučiame tėvus VACĮ ir CECILIJĄ MITKUS bei visus artimuosius.

Irena ir Albertas Kereliai

Jovita ir Raimundas Giliai

Gintarė ir Kurt Thaus

Dainė ir Dovydas Rosenbacher

Lilė ir Albertas Kereliai

A. † A.

ONAI REMEIKIENEI

mirus, jos seseriai EUGENJAI KRIAUCIŪNIENEI ir šeimai, broliui MARCELIUI ir šeimai, dukterims NIJOLEI ir VIKTORIJAI, sūnui dr. TOMUI ir šeimai bei kitiems giminėms reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Marytė ir Kazys Ambrozaičiai su šeima

A. † A.

ALBINAI VAŠKELIENEI

mirus, vyrui VYTAUTUI, dukroms RŪTAI, VIRGINJAI, sūnui ARŪNUI ir giminėms reiškiamo gilią užuojautą.

Albina ir Vytautas Gaveliai

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with a hassle-free connection via Stockholm. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350 or visit our website at www.scandinavian.net.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:20 pm	7:35 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am	11:50 am
SK 743	Vilnius	Copenhagen	1:40 pm	2:20 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:30 pm	5:40 pm

*Schedule subject to change without notice.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Petras Molis, Lietuviškos Skautybės fondo pirminkas savo laisvę „Draugo“ redakcijai rašo: „Ivertindamas savaitinį „Skautybės kelio“ puslapį ir jame spausdinamas įvairias skautiško gyvenimo žinias, jų tarpe ir informaciją apie Lietuviškos Skautybės fondo veiklą, siūntiu 100 dol. paramos čekį „Draugui“. Dienraščio dėmesys jaunimo auklėjimo organizacijos veiklai prisideda prie lietuviškumo jaunijoje kartoje išlaikymo tęstinumo“. P. Molis ir jo vadovaujamam LS fondui dėkojame už paramą ir mūsų pastangų įvertinimą.

„Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelis, siuntinių rūšiavimas ir pakavimas vyks ketvirtadienį, lapkričio 30 d., 7 val. vak., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Galintys padėti, kviečiami atvykti į PLC rūsi (prie sporto salės rūbines), jei įmanoma, atsivežti dežių bei lipnių juosteles („pakaging tape“). „Saulutė“ dėkoja už talką.

PREMIJŲ ŠVENTEI PASIBAIGUS

JAV LB Kultūros tarybos Premijų šventė, įvykusi lapkričio 18 d. St. Petersburg Lietuvių klube, suruošta Floridos Lietuvių Bendruomenės apygardos, praėjo iškilmingai ir sėkmingai. Šventėje buvo pagerbti mūsų kūrėjai, menininkai, švietimo darbuotojai.

LB Kultūros taryba, suprasdama ir įvertindama LB apygardos pirm. Algirdo Dudo ir Lietuvių klubo pirm. Albino Karniaus bei jų valdybos narių darbo pastangas, reiškia nuoširdžią padėką. Taip pat dėkoja ir kun. dr. Matui Cyvui, sukalbėjusiam prasmingą invokaciją, taip pat programos vadovėi Angelei Karnienei, kuri planavo ir apjungė visą premijų šventės vakarą. Nuoširdi padėka „Dainavos“ ansamblio vyrų oktetui ir jo vadovui muzikui Dariui Polikajui už paaugotą laiką, patirtą nuovargį, atvykstant į St. Petersburgą. Koncertas buvo tikrai malonus širdžiai. Ačiū Lietuvos garbės konsului Algimantui Karnavičiui, PLB pirm. Vytautui Kamantui, LB Krašto valdybos pirm. Algimantui Gečiui, LF atstovei Genovaitėi Treinienėi, sveikinusiai laureatus, ir jų mecenatui — Lietuvių fondui. Nuoširdi padėka visiems, atsilankiusiems ir prisidėjusiems prie Premijų šventės pasisėkimui.

Marija Remienė
Kultūros tarybos pirm.

Inž. Pilypas Narutis sekmdienį, gruodžio 3 d., 2 val. p.p. Saulių namuose vyksiančiame Tilžės Akto paskelbimo 82-ros sukakties minėjime kalbės tema: „Mažoji Lietuva Potsdamo konferencijos šviesoje“. Rengėjai — Mažosios Lietuvos rezistencinis sąjūdis kviečia visus atsilankyti. Paminti svarbią sukaktį, išklausti aktualią paskaitą, pasigėrėti „Grandies“ jaunimo atliekama menine programa, o taip pat ir tarpusavyje pabendrauti.

Kviečiame apsilankyti Pasaulio lietuvių centro rengiamoje kalėdinėje mugėje, kuri vyks gruodžio 2-3 d. nuo 9 val. r. iki 3 val. p.p. centro didžiojoje saleje. Čia rasite daug kalėdinės dovanoms tinkamų prekių, kūdams ir Kalėdoms tinkamo maisto. Galesite ir skaniai pavalgyti. Mugę ruošia PLC renginių komitetas.

Greitai artėja Jaunimo centro vakarienė, kuri įvyks gruodžio 3 d. Šv. Mišios — 3 val. p.p. Programą 4 val. p.p. prieš vakarienę atliks N. Penikaitė, akompanuojant M. Motekaičiui. Savo dalyvavimu padėsite išlaikyti šį lietuviškos židinį. Bilietai užsisakomi tel.: 773-778-7500.

Skelbimai

Lietuvių Tautiniai namai Čikagoje, atsiliepdami į Čikagos Mažosios Lietuvos Lietuvių draugijos atsišaukimą, Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai skyrė 1,000 dol. auką. Rusų okupuotoje Mažosioje Lietuvoje lietuviškos mokyklės deda didelę pastangą skiepyti ir išlaikyti lietuvių jaunąją kartą; jos labai reikalingos įvairių paramos. Dekodami remėjams, kviečiame visuomenę remti lietuvišką švietimą. Maž. Lietuvių aukas siunčiant: „Karaliaučiaus krašto lietuvių“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011. (Skelb.).

• **28 centai skambinant** į Lietuvą, 7.9 cent. JAV, 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaitavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai į Network Plus atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. Network Plus — tai jūsų ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Pinigai, kalėdiniai maisto siuntiniai.
Didelis \$98, mažesnis \$55.
Paskutinis talpintuvas
3 Karaliaus išveina gruodžio 5d.
TRANSPAK
Tel. 1.773.838-1050

Lietuviškos Kūčios, ruošiamos „Aušros Vartų“, „Keravės“ skautų ir „Lituanicos“ skautų tuntu, Pasaulio Lietuvių centro didžiojoje saleje vyks penktadienį, gruodžio 8 d., 7 v.v. Visi skautai, skautės, akademikai, jų šeimos ir draugai kviečiami. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti Faustei Varanekienei, tel. 708-795-6055.

Jono Kelečiaus (dailininko, aktorius) pagerbimas ir jo dailės darbų parodos atidarymas bus šį penktadienį, gruodžio 1 d., 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Rengia Lituanistikos tyrimo, studijų centras ir Čiurlionio galerija. Visuomenė kviečiama atsilankyti.

ALRK MOTERŲ SĄJUNGOS VĖLINĖS

Lapkričio 4 dieną (šeštadienį), Marquette Parko Šv. M. Marijos bažnyčioje 3-joji kuopa, kurios pirmininkė yra Angelė Leščinskienė, suruošė gražią tradicinę šventę. Tai šventė, kurioje prisimename visas mūsų sąjungietes, amžinai besiliusinčias Dievo karalystėje.

Toje šventėje dalyvavo 3-osios, 75-osios ir 20-osios kuopų sąjungietės.

Moterys buvo pasipuošusios tautiniais rūbais. Kurios neturėjo, tai dėvėjo per petį persišiusios tautinę juostą, ir visos buvo prisiseję sąjungiečių ženklą. Tautiniais rūbais pasipuošusios narės nešė Lietuvos ir mūsų sąjungiečių vėliavas ir taip giedodamos, grojant K. Skaisgiriui, pamažu ėjome į bažnyčią.

Giedojame ir meldėmės, prašydamos Aukščiausiojo mirusiųjų ramybės, o gyvoms sveikatos! Kiekviena kuopa uždegė vėlinių žvakele. Tai reiškia, kad mes neužmiršome savo mirusiųjų sesių! Juk kiekvienais metais vis nauja mūsų sesių apleidžia šį pasaulį. Kiekvieną metų vis naujas kapas.

Todėl ir šiandieną, mes prisimename visas mūsų seses, kurios daug dirbo, aukojosi, o dabar iškeliavę į Amžinų namus.

Šventas Mišias atnašavo kun. T. Markus. Jis yra mūsų dvasios vadas.

Kun. T. Markus labai gražiai skaitė lietuviškas maldas. Nors jam angliškai ir geriau eina skaityti, bet jis nėra pamiršęs savo tėvų kalbos — o taip pat ir Lietuvos. Angelė L. lietuviškai perskaitė keletą maldų, kartu prisidėjo ir visos sesės.

Pasimeldusios jautėme, kad šią Vėlinių dieną tikrai visos esame kartu.

Po Mišių visos skubėjome į „Seklyčią“, kurioje laukė skanūs ir šilti pietūs.

St. V.

I eilėje iš kairės: Vaclovas Momkus, JC tarybos pirmininkas; Milda Šatienė, JC valdybos pirmininkė; kun. Juozas Vaišnys; Anelė Pocienė, JC moterų klubo pirmininkė; Sofija Plėnienė, izdininkė. II eilėje: Rita Šakenienė, Ona Rušienė, Albina Savickienė, Emilija Valantinienė, Marta Ruikiene, Barbara Normantienė. III eilėje: Sofija Kikilienė, Albina Ramanauskienė, Veronika Serksnienė, Eva Paulauskienė. IV eilėje: Nijolė Kaveckienė, Skirmantė Miglinienė, Gražina Vaicaitienė, Stefanija Burokienė, Marytė Salikienė, Viktorija Valavičienė, Aldona Jurekute, Adele Lietuvninkienė ir Sofija Jurkunienė.

MOTERŲ KLUBAS ŠVENTĖ 20-METŲ

Sekmdienį, lapkričio 12 d., ro klubo 20 metų sukakties 10 v. ryto vyko Jaunimo cent-

minėjimas.

Nijolė Kaveckienė, sekretorė, Anelė Pocienė, pirmininkė, ir Sofija Plėnienė, izdininkė.

Nuotr. Z. Degučio

REFORMACIJOS ŠVENTĖ „TĖVIŠKĖS“ PARAPIJOJE

Reformacija, arba didysis 16-ojo amžiaus religinis sąjūdis, privedė vienalytę Bažnyčią prie skilimo. Martynui Liuteriui 1517 m. spalio 31 d. prisegus savo 95 tezes prie Wittenbergo pilies bažnyčios durų. Tezėmis buvo reikalaujama Bažnyčios atnaujinimo ta prasme, kad ji būtų grąžinta prie grynų ir paprastų Dievo Žodžio skelbimo. Toks reikalavimas vėlesniais metais sukūrė eilę nuo popiežiaus nepriklausomų bažnyčių bendruomenių.

Ši sukaktis „Tėviškės“ parapijoje Čikagoje, kartu su evangelikų-liuteronų parapijomis pasaulyje, kasmet pažymima iškilmingomis pamaldomis spalio mėnesio gale. Tik šiais metais ją teko nukelti iki lapkričio 5 d., kad „Tėviškės“ parapijiečiai galėtų dalyvauti netoli Čikagos Oak Lawn esančioje Ziono evangelikų-liuteronų bažnyčioje, jai spalio 29 d. šventiant 90-ąją gyvavimo sukaktį.

Šių metų bažnytinės Reformacijos sukakties minėjimas „Tėviškės“ parapijos bažnyčioje prasidėjo pamaldomis su Arūno Kaminsko vargonais atliekamais preliudais. Jis vargonais pritarė ir bendrai giedamoms giesmėms: 16-me šimtmečio Tobias Clausnitzer sukurtai giesmei „Mielas Jėzau, mes čionai susirinkome klausyti Tavo Žodžio“ bei Martyno Liuterio sukurto giesmės „Tėviškės“ parapijos choras, vadovaujamas Jūratės Lukminienės, giedojė liaudies giesmę „Vis kovoki“ ir Peterson/Smith sukurta giesmę „Jo malonė ir gerumas“.

Vysk. Hansas Dumpys die-

nai atitinkantį pamokslą pradėjo klausimu „Ar mes dar tinkamai pažymime Reformaciją šiandieninio ekumeninio sąjūdžio akivaizdoje, kai tarp Vatikano ir Pasaulinės Liuteronų sąjungos jau pasirašyta „Ištesinimo deklaracija“? Tarp Amerikos liuteronų, evangelikų-reformatų ir episkopų bažnyčių vyrauja pilna bendrystė, dialogai tęsiasi ir su statiatikais bei kitomis denominacijomis. Kur vienybė dar nepasiekta, ten jau pravedamos bendros pamaldos. Meilės dvasia apjungia bendrą maldą, kaip patyrėme kovo mėnesį ekumeninių pamaldų metu Čikagoje. Evangelizmas tikėjimas įgyjamas vien tik per Dievo malonę, įsitvirtindamas Dievo veiksmams istorijos raidoje. Tokio tikėjimo žymė yra meilė. Ji yra jėga, griauanti priešiškas užtvanas, išskleidanti neapykantos dvasią, apjungianti „mus“ ir „jus“, baptistus, metodistus, reformatus ir katalikus, mėginama suvienyti visus atsiskyrusiuosius. Mes gyvename tik meilės dėka ekumeniniame amžiuje. Reformacija, sakė vysk. Hansas Dumpys pamokslą pabaigoje, skatina mus likti ištikimais Biblijos ir reformatų vizijai pagal Kristaus žodžius: Tegul visi bus viena“ (Jono 17:21a).

Po pamaldų tradicinės kavutės ir užkandžių metu parapijos saleje, Valteris Bendikas supažindino Martyno Liuterio bažnytinės reformacijos 483-sios sukakties minėjimo dalyvius su Ingės Lukšaitės 1997 m. parašyta knyga „Reformacija Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje ir Mažosioje Lietu-

nimo pavyzdys yra kelrodis mums visiems.

Jaunimo centro tarybos pirmininkas Vaclovas Momkus sveikino ir nuoširdžiai padėkojo moterų klubo narems už visą paramą Jaunimo centrui ir kvietė toliau tęsti darbą.

Jaunimo centro valdybos pirmininkė Milda Šatienė irgi sveikino ir linkėjo daug darbinių metų, nes JC reikalingas visų paramos. Milda iškėlė po raudoną rožę kiekvienai narei ir gintaro paveikslą pirm. Anelėi Pocienei.

Anelė Pocienė savo žodyje sakė, kad mums buvo lengva dirbti, nes buvome JC valdybos pirm. Marytės Utz ir Skirmantės Miglinienės padrasintos ir įvertintos, kad tikrai esame reikalingos. O kad mūsų darbai sėkmingai vyko, tai Onos Norvilienės, geriausios Čikagoje šeiminkės, dėka. Taip pat Viktorijos Valavičienės ir Antano Valavičiaus darbais Jaunimo centrui neįkainojami.

Mūsų korespondentė Emilija Valantinienė buvo pasiruošusi poetiškai nuteikti, paskaitydama eilėraštį iš Lietuvos, o vietoj to supažindino su viešnia poete Marija Ruseckiene iš Lietuvos, kuri padėklavo savo eilėraštį, sukurta moterų klubui. Ačiū poetei Marijai Ruseckienei. Nuoširdus ačiū Onai Gradinskienei už labai skanius tortus, fotografui Z. Degučiu už mūsų įamžinimą nuotraukose, V. Momkui už giesmes bažnyčioje ir visiems už aukas Jaunimo centrui. Prie jų su 30 dol. prisidėjo ir dr. Jonas Adomavičius. Visiems svečiams ačiū už dalyvavimą.

Minėjimą užbaigė giesme „Lietuva brangi“.

Anelė Pocienė

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

voje“. Kadangi knyga susidaro iš daugiau kaip 600 puslapių, popietės ribotu laiku buvo galima tik bendrais bruožais susipažinti su jos turiniu. Knyga vertinga kiekvienam Lietuvos istorijos tyrinėtojiui, norinčiam sužinoti tikrąją Lietuvos praeitį. Knygoje aprašomas vokiečių Ordino žlugimas, Karaliaučiaus gyventojų nepasitenkinimas Ordino valdymu, bažnytinės reformos idėjos plitimas, Martyno Liuterio skelbiamas tikėjimo atnaujinimas ir Ordino magistro Albrechto Brandenburgiečio apsisprendimas palikti Ordiną.

Knygos autorė Ingė Lukšai-

tė toliau rašo, kad su Reformacija Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje prasidėjo nutrukstanti knygų leidyba, atsirado žymiai platesnis keilias lietuvių kalbai ir bažnyčiai, iš dalies ir į mokyklą. Ingė Lukšaitė su šia knyga pasirinkusi tirti laikotarpį „kai dar visoje Europoje tvyrojo pokyčių dvasia, kuriai buvo atsiūverusi Lietuvos kultūra“.

Kadangi daugeliui klausytojų jau rūpėjo kelionė į namus, buvo galima pasiūlyti kiekvienam knygą įsigyti, kad, pagal Vincą Kudirką, kiekvienas jos skaitytojas galėtų pasisemti stiprybės iš praeities.

Valteris Bendikas

Niekad neišsina iš mados DRAUGO marškinukai ir kepuraitė — tinka vyrams ir moterims, jauniems, vyresniems ir net vaikams.
Marškinėlius galite užsisakyti už 10 dol. (su visu persiuntimu), o kepuraitę už 5 dol. (taip pat su persiuntimu). DRAUGUI jau 91 metai, o Lietuvos valstybės ženkliui — Vyčiui — šimtai Marškinėlių ir kepurė gerą dovaną, kurią galite dėvėti su pasididžiavimu.
Su užsakymais kreipkitės į DRAUGO administraciją arba panaudokite atkarpą.

ATKARPA

DRAUGAS
2000

Vardas _____

Adresas _____

Marškinukų kiekis _____, dydis (M, L, XL, XXL) _____, po 10 dol.

Kepurėlių kiekis _____, po 5 dol. Šiundiu čekį Nr. _____

DRAUGAS 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Floridos LB apygardos valdyba St. Petersburg, FL. Iš kairės: Genovaitė Treinienė, pirmininkas Algimantas Duda, Loreta Kienė, Vida Meiluvienė. Juozo Šulajčio nuotrauka.